

STAN SANITARNY POWIATU PROSZOWICKIEGO 2017

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna
w Proszowicach

SPIS TREŚCI

1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU	5
2 OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ	6
2.1. CHOROBY ZAKAŻNE	7
2.1.1. <i>Choroby zakaźne przenoszone drogą pokarmową</i>	9
2.1.2. <i>Choroby zakaźne, którym zapobiega się poprzez szczepienia</i>	10
2.1.3. <i>Ostre infekcje dróg oddechowych, w tym grypa i infekcje grypopodobne</i>	13
2.1.4. <i>Choroby przenoszone przez wektory i inne choroby odzwierzęce</i>	15
2.1.5. <i>Gruźlica</i>	15
2.1.6. <i>Działania przeciwepidemiczne</i>	15
2.2. NADZÓR NAD SZCZEPIENIAMI OCHRONNYMI	17
3 NADZÓR SANITARNY NAD PODMIOTAMI LECZNICZYMI	20
4 NADZÓR SANITARNY NAD OBIEKTAMI ŻYWNOŚCIOWO - ŻYWIENIOWYMI	21
4.1. OGÓLNA OCENA OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA	22
4.2. OCENA JAKOŚCI ZDROWOTNEJ ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH ORAZ MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOŚCIĄ	23
4.3. WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI	24
4.4. OBOWIĄZEK REJESTRACJI DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ	25
5 NADZÓR NAD JAKOŚCIĄ WODY	27
5.1. WODA PITNA	28
5.2. ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI W WODĘ	29
5.3. PRZEKROCZENIA WSKAŹNIKÓW MIKROBIOLOGICZNYCH I PARAMETRÓW FIZYKOCHEMICZNYCH	30
6 NADZÓR NAD OBIEKTAMI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	32
6.1. GRUPY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ	33
6.2. STAN SANITARNY OBIEKTÓW	34
6.3. KRYTA PŁYWALNIA - BASEN	34
7 WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY	36
7.1. WARUNKI ŚRODOWISKA PRACY	37
7.2. ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRACY	38
7.3. CHOROBY ZAWODOWE	39
7.4. ŚRODKI ZASTĘPCZE	40
8 NADZÓR ZAPOBIEGAWCZY	41

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

9	WARUNKI SANITARNE W PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH.....	43
9.1	STAN SANITARNO-TECHNICZNY OBIEKTÓW.....	43
10	ZDROWIE PUBLICZNE I PROMOCJA ZDROWIA.....	44
11	AKTUALIZACJA AKTÓW PRAWNYCH W 2017 ROKU	50

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

Szanowni Państwo,

Po raz kolejny mam przyjemność przedstawić Państwu w imieniu swoim i zespołu pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Proszowicach opracowanie dotyczące stanu sanitarnego i sytuacji epidemiologicznej powiatu proszowickiego.

Czytając niniejszy raport będą Państwo mogli zapoznać się z pełnymi informacjami z działań podejmowanych przez Państwową Inspekcję Sanitarną w 2017 roku w zakresie promocji i ochrony zdrowia publicznego oraz bieżącego i zapobiegawczego nadzoru sanitarnego.

W prezentowanym Państwu opracowaniu oprócz danych statystycznych zawarte są aktualne wytyczne i opracowane materiały dot. zagadnień szeroko rozumianego zdrowia publicznego. Przedstawiam ponadto informację na temat zmian, które zaszły w przepisach prawnych w 2017 roku, dotyczących zagadnień pozostających w zakresie kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Zachęcam do zapoznania się z przygotowanym raportem. Ponadto zachęcam do wizyt na stronie internetowej Powiatowej Stacji, gdzie na bieżąco zamieszczane są informacje istotne dla mieszkańców powiatu. Zamieszczone są tam również opracowania Stanu Sanitarnego Powiatu Proszowickiego z poprzednich lat.

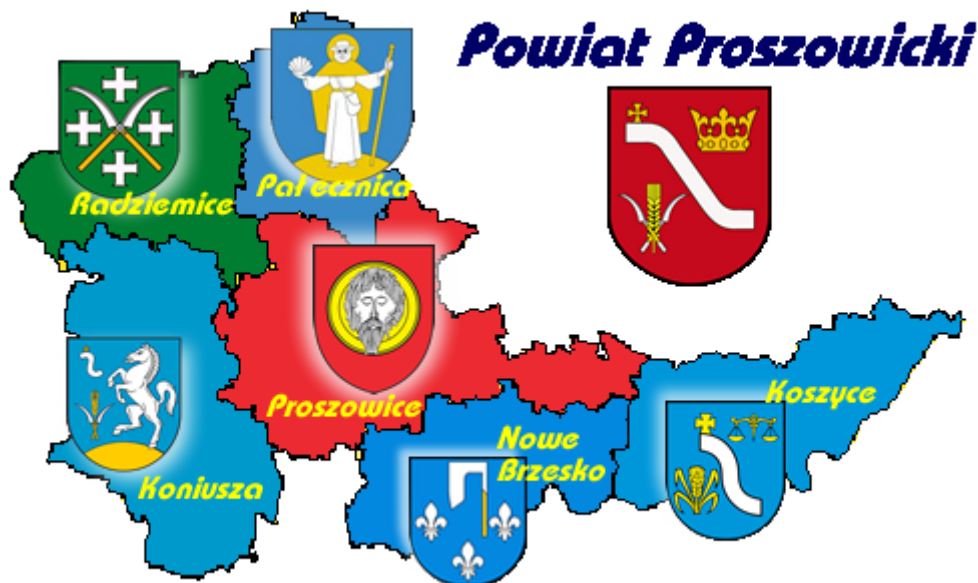
Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny w Proszowicach

mgr inż. Katarzyna Bandoła

ROZDZIAŁ 1

1 OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU

Powiat proszowicki tworzy 6 gmin: miejsko-wiejska Proszowice i Nowe Brzesko, 4 gminy wiejskie: Koszyce, Koniusza, Paęcznica i Radziemice.

Powiat proszowicki zajmuje powierzchnię 414,6 km² i jest terenem typowo rolniczym.

Liczba mieszkańców powiatu w czerwcu 2017r. wynosiła 43 595 osób (za Urzędem Statystycznym w Krakowie)

<http://krakow.stat.gov.pl/opracowania-biezace/komunikaty-i-biuletyny/inne-opracowania/biuletyn-statystyczny-województwa-malopolskiego-iii-kwartal-2017,3,37.html>

Ludność	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny
Stan na 30.06.2017r.	w liczbach bezwzględnych		
43 595	230	275	- 45

ROZDZIAŁ 2

2 OCENA SYTUACJI EPIDEMIOLOGICZNEJ

- **Choroby zakaźne**
- **Nadzór nad szczepieniami ochronnymi**

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

2.1. CHOROBY ZAKAŻNE

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych oceniana jest na podstawie zgłoszeń podejrzeń i zachorowań na choroby zakaźne i zakażenia raportowanych przez lekarzy, a także na podstawie zgłoszeń biologicznych czynników chorobotwórczych raportowanych przez kierowników laboratoriów mikrobiologicznych. Dane te są rejestrowane, analizowane i przekazywane do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie w postaci sprawozdań MZ-55, MZ-56, MZ-57 oraz MZ-58.

Do wyliczenia współczynników zapadalności przyjęto liczbę ludności w powiecie proszowickim (wg GUS) na dzień 30.06.2017 roku wynoszącą 43 595 osób oraz w województwie małopolskim 3 386 162 osoby.

Dane epidemiologiczne dotyczące występowania chorób zakaźnych w powiecie proszowickim w latach 2013-2017 wraz z wyliczeniem zapadalności dla powiatu i Małopolski na rok 2017 przedstawiają tabele 1 i 2.

Tabela 1. Wybrane choroby zakaźne w powiecie proszowickim w latach 2013-2017

jednostki chorobowe	liczba zachorowań				
	2013	2014	2015	2016	2017
wirusowe zapalenie wątroby typu B (ostre i przewlekłe)	0	0	1	0	1
wirusowe zapalenie wątroby typu A	0	0	0	0	4
zakażenia HCV	1	0	1	4	0
bakteryjne zatrucia pokarmowe ogółem	9	18	11	8	9
w tym: salmonelozowe	9	18	11	8	9
gronkowcowe	0	0	0	0	0
jadem kiełbasianym	0	0	0	0	0
inne określone i nieokreślone	0	0	0	0	0
lamblioza	2	1	0	0	0
wirusowe zakażenia jelitowe ogółem	31	38	30	61	45
w tym: rotawirusowe	20	35	20	42	32
norowirusowe	0	0	2	0	3
inne i nieokreślone	11	3	8	19	10
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe	7	9	28	42	32
Biegunka i zapalenie żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu	112	116	118	127	87
biegunki u dzieci do 2 lat ogółem	43	50	55	51	49
w tym: bakteryjne	1	1	0	0	0
wirusowe	11	12	12	18	18
o etiologii nieokreślonej	31	37	43	33	31
krztusiec	0	1	3	8	7
odra	0	0	0	0	0
świnka	3	5	0	3	3
różyczka	155	12	0	1	0
tężec	0	0	0	0	0
ostre porażenia wiotkie	0	0	0	0	0
ospa wietrzna	234	346	424	144	325

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

infekcje grypopodobne i grypa	23 710	20 966	26 476	27 669	26 516
zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych wirusowe	0	2	0	0	0
zapalenia mózgu wirusowe i nieokreślone	1	2	0	0	1
w tym: zapalenie mózgu odkleszczowe	0	0	0	0	0
inwazyjna choroba meningokokowa ogółem	1	0	0	0	0
w tym: - zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	0			0	
- posocznica	1			1	
inwazyjna choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> ogółem	1	0	1	1	0
w tym: - zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych i/lub mózgu	0		0	0	
- posocznica	1		0	1	
inne bakteryjne zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	1	1	1	0	0
zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych nieokreślone	1	1	1	1	0
płonica	21	5	10	16	13
róża	22	17	12	9	6
borelioza	4	5	1	1	10
gruźlica	11	5	12	7	10
kiła	0	1	3	2	0
rzeżączka	1	0	0	0	1
narażenie na wściekliznę*	16	19	22	15	10

* pokąsania, po których podjęto szczepienia przeciw wściekliznie

Tabela 2. Liczba zachorowań oraz zapadalność (na 100 tys. mieszkańców) na wybrane choroby zakaźne w powiecie proszowickim i w województwie małopolskim w 2017 r.

jednostki chorobowe	Województwo małopolskie		Powiat proszowicki	
	liczba zachorowań	zapadalność na 100 000	liczba zachorowań	zapadalność na 100 000
Ostre infekcje układu oddechowego w tym grypa - ogółem	494073	14590,9	26516	60823,5
Ospa wietrzna	16270	480,5	325	745,5
Różyczka	73	2,2	0	0
Biegunki u dzieci do 2 lat ogółem*	5097	357,5	45	311,0
Płonica	1926	56,9	13	29,8
Borelioza	3322	98,1	10	22,9
Narażenie na wściekliznę**	1171	34,6	10	22,9
Salmonelozy	1312	38,7	9	20,6
WZW A	261	7,7	4	9,2
Róża	474	14,0	6	13,8
Świnka	187	5,5	3	6,9
Krztusiec	428	12,6	7	16,1

*liczba dzieci w rocznikach 0 do 3 – 1 447 (powiat proszowicki 2015, 2016, cały rocznik 2017), 142 581 (województwo małopolskie, dane pozyskane z GUS) zapadalność na 10 000

** pokąsania, po których podjęto szczepienia przeciw wściekliznie

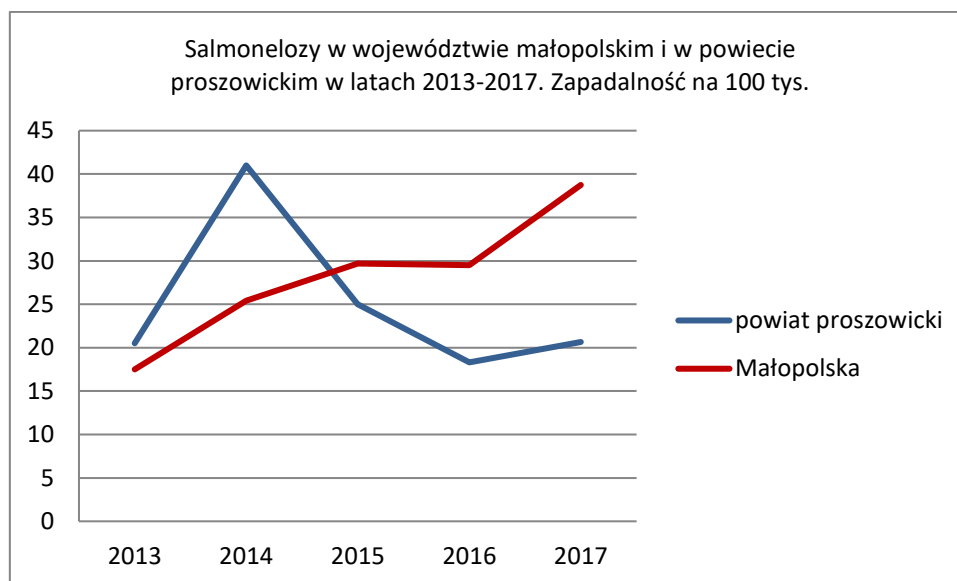
2.1.1. CHOROBY ZAKAŻNE PRZENOSZONE DROGĄ POKARMOWĄ

BAKTERYJNE I WIRUSOWE ZATRUCIA I ZAKAŻENIA POKARMOWE I JELITOWE

W 2017 roku na terenie powiatu proszowickiego odnotowano 9 przypadków bakteryjnych zatruc pokarmowych.

Liczba zarejestrowanych zatruc pokarmowych wywołanych przez pałeczki *Salmonella* w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców wyniosła 20,6 i była zdecydowanie niższa od zanotowanej w Małopolsce (38,7).

Wykres 1. Salmonelozy w województwie małopolskim i w powiecie proszowickim w latach 2013-2017

W powiecie proszowickim nie zarejestrowano zbiorowego zatrucia odzwierzęcymi pałeczkami *Salmonella*.

W 2017 r. zanotowano 9 przypadków zachorowań, z czego w 4 przypadkach wyizolowanym typem serologicznym była *Salmonella Enteritidis*, a w 3 *Salmonella* z grupy D, w 1 Thomson i w 1 Enterica.

Wg informacji zawartej w opracowaniu „Stan Sanitarny województwa małopolskiego w 2016 roku”: Wysoki odsetek, tj. 67,55% (2015 r. –64,6%, 2014 r. –66,1%), osób hospitalizowanych z powodu salmonellozy świadczy o wykonywaniu badań diagnostycznych głównie u osób leczonych szpitalnie. Tym samym wskazuje to na znaczne niedoszacowanie danych dotyczących salmonelloz. Nieżyty żołądkowo-jelitowe o lżejszym przebiegu niewymagające hospitalizacji w większości nie są diagnozowane. Takie przypadki zgłaszane są jako zatrucia o etiologii nieokreślonej albo w ogóle nie są zgłaszane. W ocenie rozpowszechnienia salmonelloz nie uwzględniono bezobjawowego nosicielstwa pałeczek *Salmonella* wykrywanego podczas badań dla celów sanitarno-epidemiologicznych oraz w trakcie dochodzeń epidemiologicznych w ogniskach zachorowań zbiorowych.

W powiecie proszowickim hospitalizowane były wszystkie osoby u których stwierdzono Salmonelozę.

Po kilkuletnim wzroście liczby przypadków biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu w 2017 r. zanotowano gwałtowny spadek zachorowań. W 2014 roku stwierdzono 116 zachorowań, w roku 2015 – 118, a w 2016 – 127, a w 2017 r. 87. Zanotowano ponadto mniejszą liczbę

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

zachorowań na bakteryjne zakażenie jelitowe (z 28 w 2015 roku, 42 w 2016 do 32 w 2017 r.). W 2017 roku zgłoszono łącznie 45 wirusowych zakażeń jelitowych, w tym 32 o etiologii wirusowej – rotawirusowe (spadek z 42 w 2016 r.). W roku sprawozdawczym zgłoszono 49 zespołów biegunkowych u dzieci do lat 2.

OGNISKA CHOROÓB PRZENOSZONYCH DROGĄ POKARMOWĄ

W 2017 r. na terenie powiatu proszowickiego nie zarejestrowano podobnie jak w roku poprzednim zbiorowego zatrucia i zakażenia pokarmowego.

2.1.2 CHOROBY ZAKAŻNE, KTÓRYM ZAPOBIEGA SIĘ POPRZECZ SZCZEPIENIA

KRZTUSIEC

W powiecie proszowickim w 2016 r. zdecydowanie wzrosła liczba osób, u których odnotowano zachorowanie na krztusiec. W 2017 r. zachorowała jedna osoba mniej niż w poprzednim roku. W 2015 roku zgłoszono 3 przypadki zachorowania na tę chorobę, w 2016 było ich 8, w 2017 r. - 7. Roczna zapadalność na 100 tys. mieszkańców dla powiatu proszowickiego wynosiła 16,1 a dla Małopolski wynosiła 12,6. W Polsce w 2017 r. obserwowano trend spadkowy, zapadalność wynosiła 7,9 (2015 r. – 12,9; 2016 r. – 17,8).

ODRA

W ostatnich latach w Europie notuje się coraz więcej przypadków zachorowań na odrę. Podsumowanie danych epidemiologicznych ECDC o zachorowaniach na odrę w 2017 roku wskazuje, że liczba zachorowań była ponad 3-krotnie wyższa w porównaniu do poprzedniego roku. Epidemie odry nadal występują w wielu krajach europejskich. Eksperci podkreślają, że istnieje ryzyko rozprzestrzeniania się zachorowań i ciągłej transmisji choroby wśród nieudopornionych osób.

W 2017 roku w Europie zgłoszono 14 451 zachorowań na odrę w 30 krajach. Oznacza to ponad 3-krotny wzrost zachorowań w porównaniu do roku 2016, kiedy zgłoszono 4 643 zachorowania. Od początku 2016 roku w Europie odnotowano 50 zgonów z powodu tej choroby.

W Polsce, w 2015 roku stwierdzono 48 zachorowań, w 2016 było ich już 132, a w 2017r. 63 przypadki. Największa liczba przypadków w 2017 roku zanotowana była we Włoszech i w Rumunii.

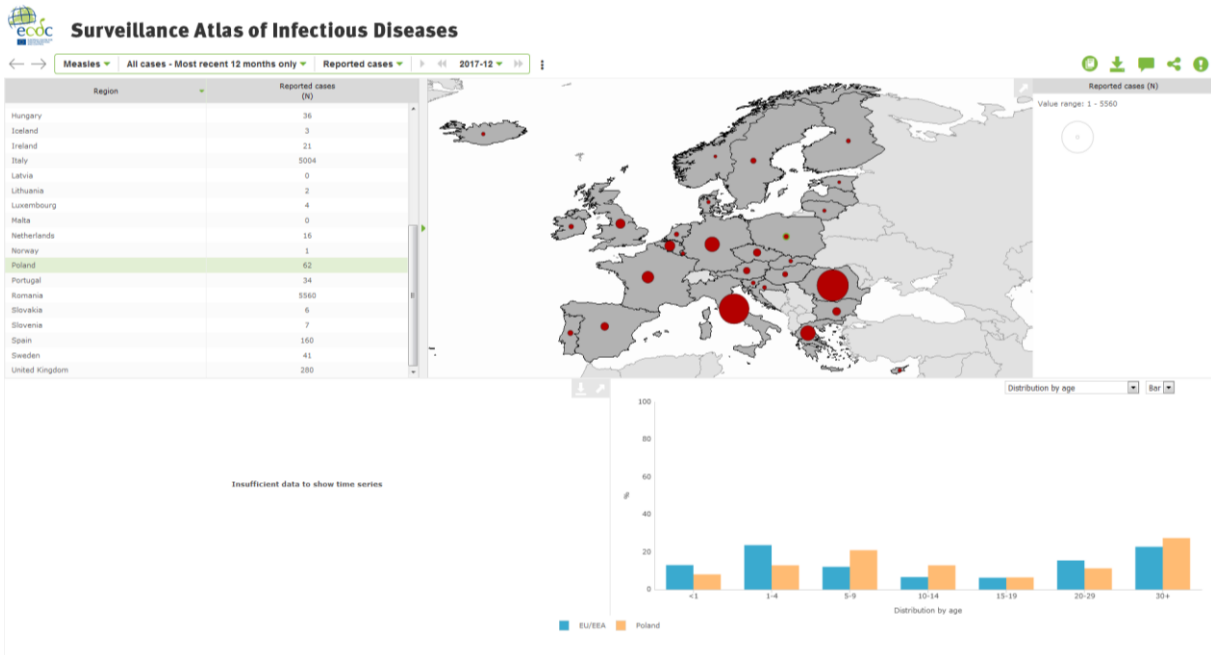
<http://szczepienia.pzh.gov.pl/aktualne-dane-epidemiologiczne-o-zachorowaniach-odre-europie-2017-roku/>

W Małopolsce stwierdzono 2 przypadki możliwe i 1 potwierdzony (wg Definicji przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego). W powiecie proszowickim nie stwierdzono ani jednego podejrzenia, ani zachorowania na tę chorobę.

Odra jest chorobą objętą przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) programem eliminacji, zgodnie z którym wymagane jest utrzymywanie wysokiego poziomu zaszczepienia oraz wykonywanie u osób podejrzanych o zachorowanie badań w kierunku obecności przeciwciał przeciwdrobnych w klasie IgM.

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

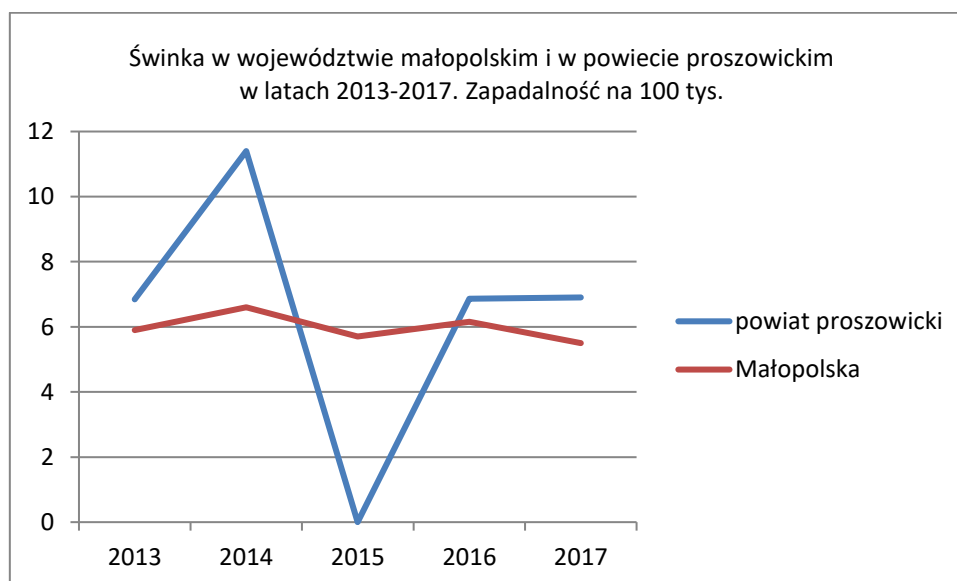

<http://atlas.ecdc.europa.eu/public/index.aspx?Dataset=27&HealthTopic=35&GeoResolution=2&TimeResolution=Month&FixDataset=1>

ŚWINKA

W 2017 roku podobnie jak w roku ubiegłym w powiecie proszowickim stwierdzono 3 zachorowania na świnkę.

Wykres 2. Zapadalność na świnkę w województwie małopolskim i w powiecie proszowickim w latach 2013–2017 (na 100 tys. mieszkańców)

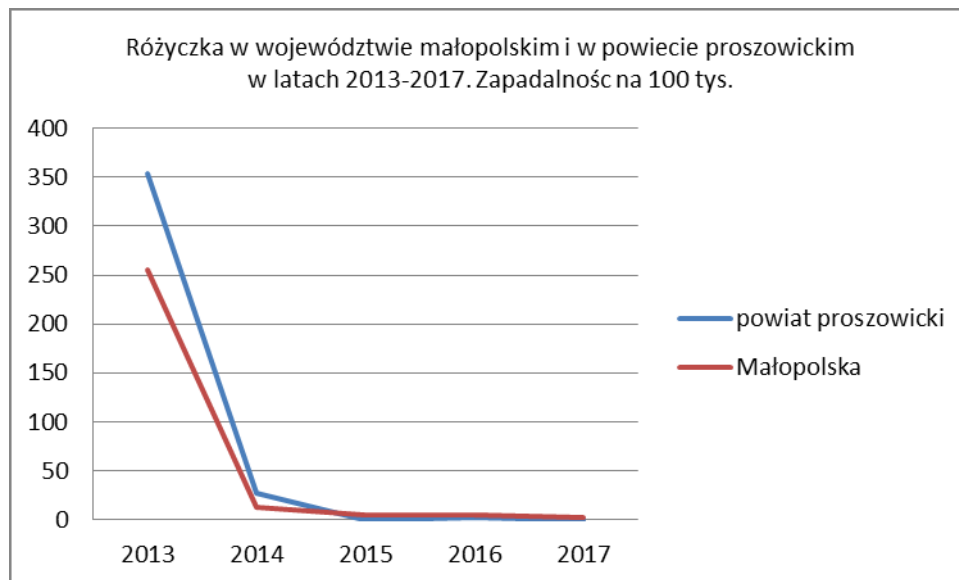

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

RÓŻYCZKA

Po epidemicznym wzroście zachorowań na różyczkę, który nastąpił w 2013 roku, w roku 2017 w powiecie proszowickim nie stwierdzono zachorowań. W Małopolsce zapadalność spadła do 2,2 na 100 tys. mieszkańców.

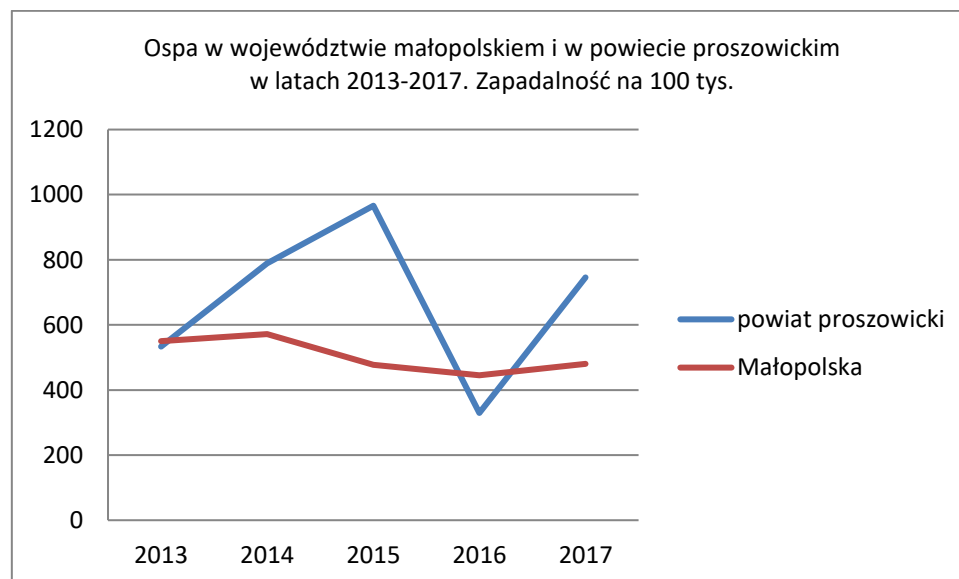
Wykres 3. Zapadalność na różyczkę w województwie małopolskim i w powiecie proszowickim w latach 2013–2017 (na 100 tys. mieszkańców)

OSPA WIETRZNA

W 2017 roku nastąpił kolejny wzrost zachorowań na ospę wietrzną. Zanotowano zdecydowanie wyższą zapadalność niż w województwie małopolskim.

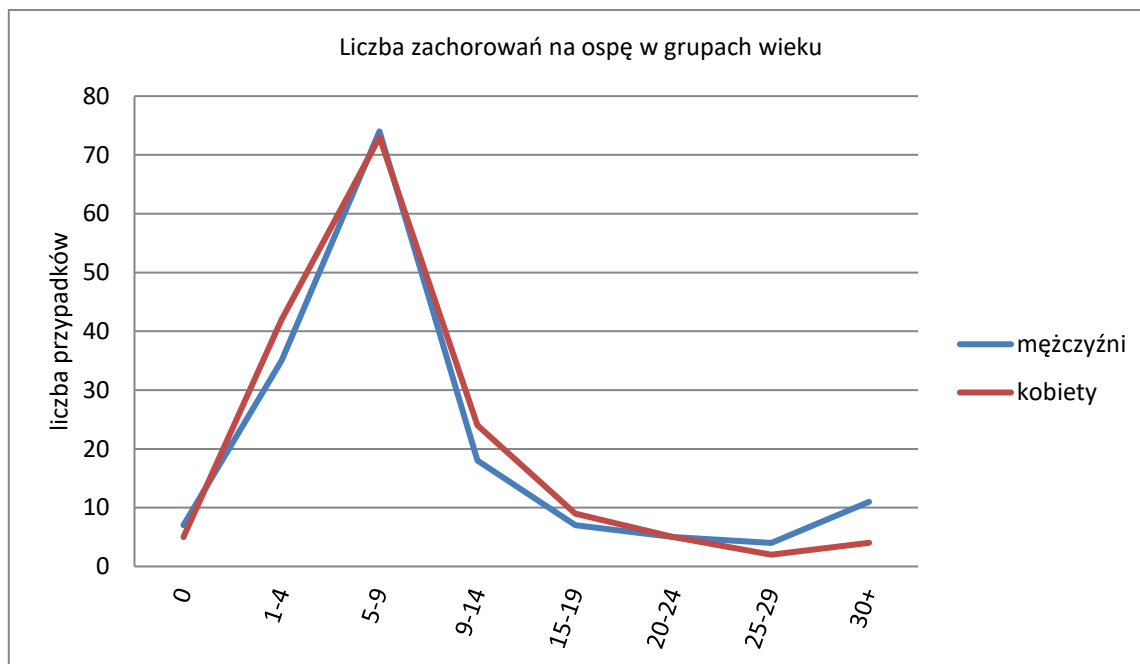
Wykres 4. Zapadalność na ospę wietrzną w województwie małopolskim i w powiecie proszowickim w latach 2013–2017 (na 100 tys. mieszkańców)

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

Wykres 5. Rozkład zachorowań na ospę w powiecie proszowickim w roku 2017 w grupach wiekowych

W 2017 roku w powiecie proszowickim zachorowało 161 mężczyźni i 164 kobiety. Najwięcej zachorowań wystąpiło w grupie dzieci w wieku 5-9 lat. Najstarsza osoba jaka zachorowała mieściła się w przedziale wieku 60-64 lata. Na 325 przypadków zachorowań, 285 dotyczyło osób nieszczepionych. 33 osoby nie dysponowały wiedzą w zakresie swojej historii szczepień, siedem poddało się immunizacji 2 dawkami szczepionki.

BŁONICA I POLIOMYELITIS

W roku 2017 r. nie stwierdzono przypadków zachorowania na błonicę i poliomyelitis.

Zgodnie z programem WHO dotyczącym eradykacji poliomyelitis, nadzorowi epidemiologicznemu podlegają zachorowania z objawami ostrych porażek wiotkich u dzieci do lat 15. Według założeń programu występują one w tej grupie wiekowej z częstością około 1 przypadku na 100 tys. dzieci na rok. WHO zaleciło zgłaszanie ostrych porażek wiotkich jako wskaźnika czułości nadzoru nastawionego na wyszukiwanie przypadków poliomyelitis w okresie działań zmierzających do eradykacji (wykorzenia) tej choroby. W 2017 r. na terenie powiatu proszowickiego nie stwierdzono takich porażek. Zgodnie ze strategią Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) zawartą w dokumencie Endgame Strategic Plan 2013 - 2018, do końca 2018 roku przewidziana jest eradykacja zachorowań na poliomyelitis. W maju 2015 roku przyjęto Rezolucję 68 Światowego Zgromadzenia Zdrowia w sprawie poliomyelitis, której jednym z najistotniejszych elementów jest wezwanie krajów członkowskich WHO do wycofania z użytku trójwartentnej żywej szczepionki doustnej przeciw poliomyelitis tOPV i zastąpienie jej szczepionką dwuwartentną bOPV lub rezygnacja ze szczepień szczepionką żywą na rzecz szczepionki inaktywowanej IPV, co stanowi jeden z elementów programu eradykacji poliomyelitis. W związku z tym wskazane jest jednoczesne zaprzestanie stosowania przeprowadzania szczepień atenuowanym szczepem wirusa polio typu 2 i nie wprowadzanie go do środowiska. W Polsce w trakcie 2016 roku zaprzestano szczepień szczepionką żywą. Od 1 kwietnia 2016 roku szczepienia przeciwko poliomyelitis wykonywane są wyłącznie z użyciem szczepionki inaktywowanej IPV poliwartentnej (1,2,3 typ wirusa).

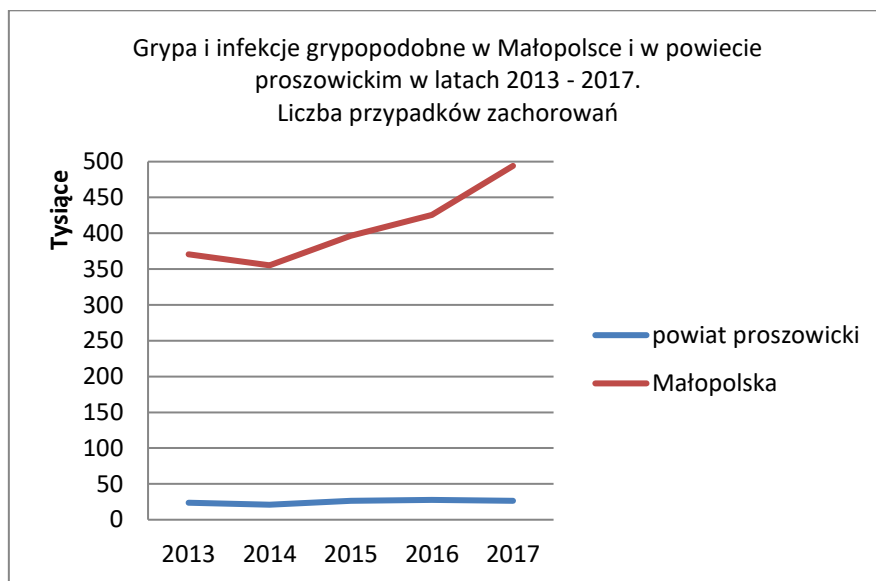

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

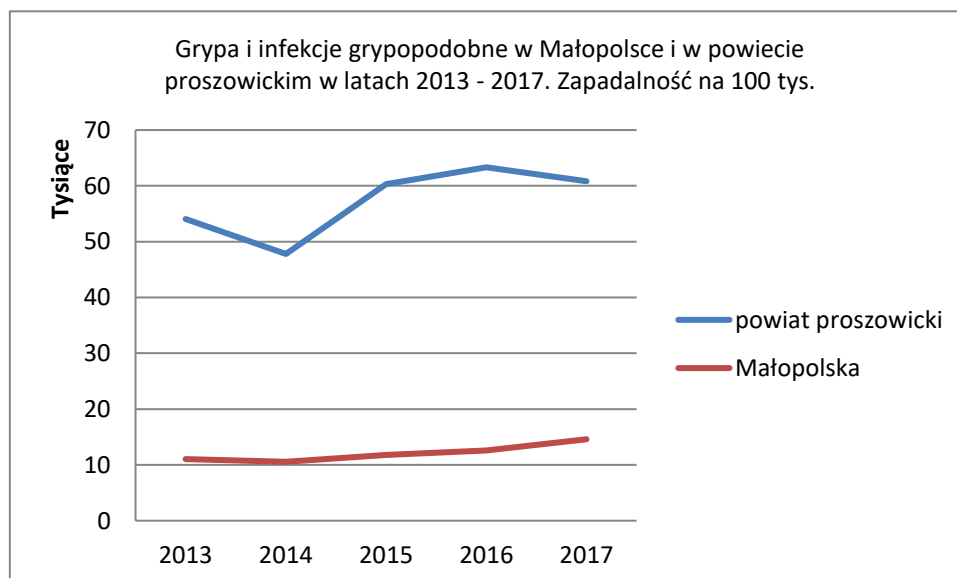
2.1.3 OSTRE INFEKcje DRÓG ODDECHOWYCH, W TYM GRYPA I INFEKcje GRYPOPODOBNE

Najczęściej występującymi chorobami zakaźnymi są ostre infekcje dróg oddechowych. W ostatnich kilku latach notuje się bardzo wysoką liczbę tych zachorowań.

Wykres 6. Liczba zgłoszonych zachorowań dotyczących infekcji dróg oddechowych (w tym grypa i infekcje grypopodobne) w województwie małopolskim i w powiecie proszowickim za lata 2013–2017

Wykres 7. Zapadalność na grypę i infekcje grypopodobne w województwie małopolskim i w powiecie proszowickim za lata 2013–2017

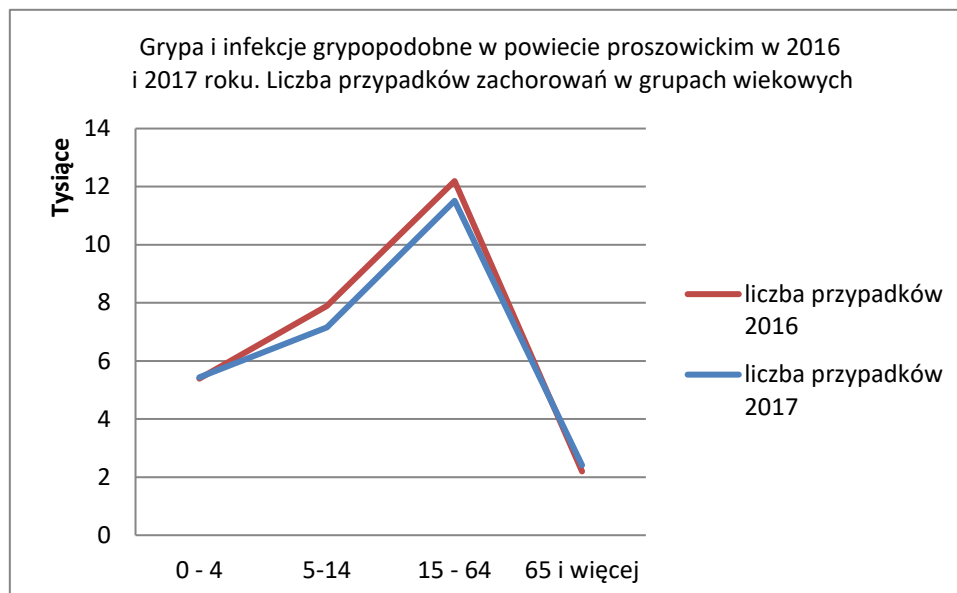
Zapadalność w powiecie proszowickim była ok. 4 krotnie wyższa niż dla województwa małopolskiego. Wśród chorych 62 osoby wymagały hospitalizacji. Główną przyczyną skierowania do szpitala były powikłania ze strony układu oddechowego. Nie zanotowano zgonu.

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

Najwięcej przypadków zachorowań odnotowano wśród osób w wieku 15 do 64 lat.

Wykres 8. Liczba przypadków zachorowań na grypę i podejrzenia grypy z podziałem na grupy wiekowe w latach 2016 i 2017

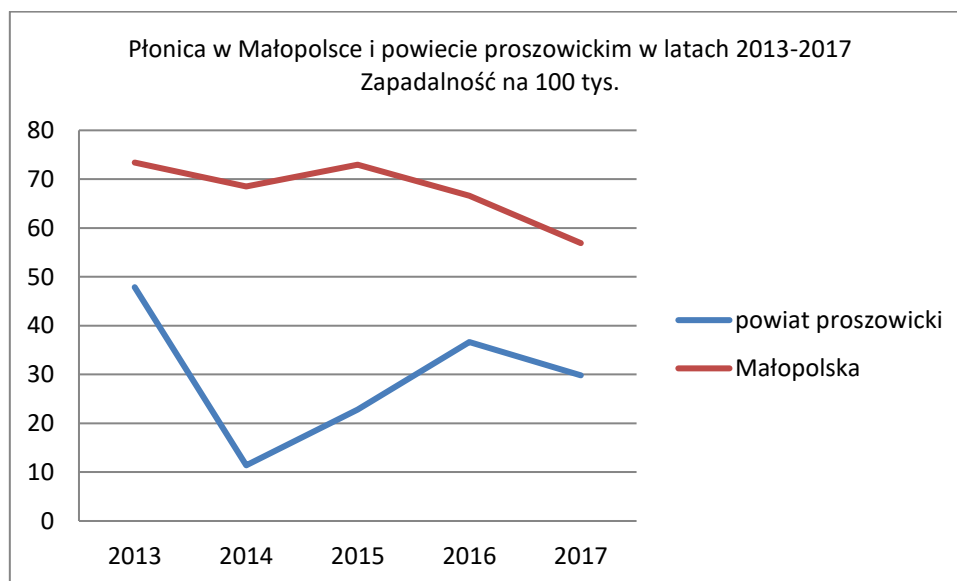

W 2017 roku zaszczepiło się przeciwko grypie 1181 osób, co stanowi 2,7% populacji powiatu proszowickiego. Wskaźnik ten nadal jest niezadawalający. W 2016 r. odsetek dla Małopolski wyniósł ok. 2% populacji.

PŁONICA

W 2014 roku nastąpił gwałtowny spadek liczby zarejestrowanych przypadków zachorowań na płonicę. Zapadalność w powiecie proszowickim jednak znacząco odbiega na korzyść powiatu od wyliczonej dla województwa małopolskiego.

Wykres 9. Zapadalność na płonicę w województwie małopolskim i w powiecie proszowickim w latach 2013–2017 (na 100 tys. mieszkańców)

2.1.4 CHOROBY PRZENOSZONE PRZEZ WEKTORY I INNE CHOROBY ODZWIERZĘCE

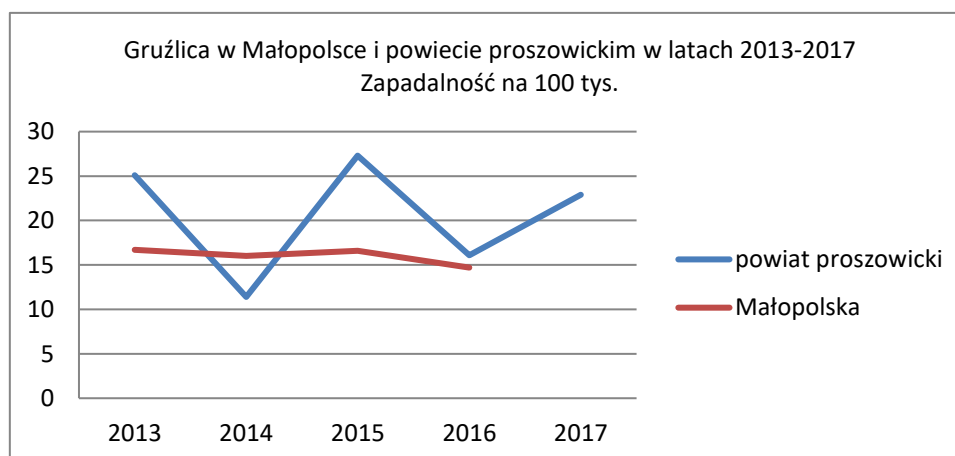
WŚCIEKLIZNA I PRZYPADKI POKAŚAŃ PRZEZ ZWIERZĘTA

W roku 2017 nie odnotowano przypadku zachorowania człowieka na wściekliznę. Odnotowano 30 przypadków pogryzień i innych kontaktów ze zwierzętami takich jak: podrapania czy oślinienia. W 10 przypadkach z uwagi na brak możliwości wykluczenia wścieklizny u zwierzęcia, osoby poszkodowane poddano szczepieniom przeciw wściekliznie (w 2016 roku szczepieniami objęto 15 osób).

2.1.5 GRUŻLICA

W roku 2017 na terenie powiatu proszowickiego odnotowano 10 nowych przypadków zachorowań na gruźlicę. Zapadalność w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców wyniosła 22,9 (w 2016 r. – 16,1; 2015 r. – 27,3; w 2014 r. - 16,1; a w 2013 r. – 25,3).

Wykres 10. Zapadalność na gruźlicę w województwie małopolskim i w powiecie proszowickim za lata 2013–2017*

*Brak danych za 2017 rok z terenu Małopolski

Tabela 3. Liczba przypadków zachorowań na gruźlicę w roku 2017 z podziałem na grupy wiekowe

Liczba przypadków zachorowań	Przedział wiekowy					Płeć chorego kobieta	Płeć chorego mężczyzna	Liczba zgonów z powodu gruźlicy	
	0-14	15-19	20-44	45-64	65 i więcej			K	M
10	0	0	2	5	3	3	7	0	0

2.1.6 DZIAŁANIA PRZECIWEPIDEMICZNE

Obowiązująca w 2017 roku Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1866) - akt wygaszony, a także obowiązujące obecnie

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

przepisy prawa (Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 8 grudnia 2017 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2018 r., poz. 151) w rozdziale 6 określa szczegółowo tryb postępowania w przypadku podejrzenia lub rozpoznania zakażenia lub choroby zakaźnej oraz w przypadku stwierdzenia zgonu z powodu choroby zakaźnej. Obowiązek niezwłocznego zgłoszenia przez lekarza lub felczera, który podejrzewa lub rozpoznaje zakażenie, chorobę zakaźną lub zgon z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej, powinien zostać dopełniony **niezwłocznie nie później niż w ciągu 24 godzin** od momentu rozpoznania lub powzięcia podejrzenia zakażenia, choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej. Zgłoszenie należy przekazać **państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu** lub państwowemu granicznemu inspektorowi sanitarnemu **właściwemu dla miejsca rozpoznania zakażenia lub choroby zakaźnej lub zgonu z powodu zakażenia lub choroby zakaźnej**. Ustawa obliuguje również **diagnostów laboratoryjnych lub inne osoby uprawnione do samodzielnego wykonywania czynności diagnostyki laboratoryjnej**, w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania w kierunku biologicznego czynnika chorobotwórczego do zgłoszenia tego faktu właściwemu **państwowemu inspektorowi sanitarnemu właściwemu dla siedziby laboratorium**, w którym wykonano badanie. Zgłoszenia dokonuje się **niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin od chwili uzyskania wyniku**.

Współpraca Państwowej Inspekcji Sanitarnej w tym zakresie z lekarzami i diagnostami jest niezbędna, aby organy Inspekcji mogły na bieżąco analizować sytuację epidemiologiczną na terenie powiatu i skutecznie przeciwdziałać zachorowaniom.

Państwowa Inspekcja Sanitarna prowadzi również działania w zakresie edukacyjnym, których celem jest przeciwdziałanie zakażeniom i chorobom zakaźnym.

ŻÓLTACZKA POKARMOWA WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY TYPU A

ZAKAŻASZ SIĘ:

- PRZEZ HEPATOWIRUS A USZKADZAJĄCY TWOJĄ WĄTROBĘ
- PRZEZ BRUD NA WŁASNYCH RĘKACH
- PRZEZ SPOŻYWANIE SKAZONEJ WODY/ŁODU
- PRZEZ JEDZENIE PRODUKTÓW UMITYCH W SKAZONEJ WODZIE

OBJAWY:

- OBJAWY ZWIĄSZAJĄCE GRYPOPODOBNE
- ZŻÓŁKNIECIE SKÓRY I TWARDÓWEK OCZU
- CHOROBA WYLĘGA SIĘ W ORGANIZMIE OK. 30 DNI
- DIAGNOZA PRZEZ BADANIE KRWI CHOROZO

JAK SIĘ CHRONIĆ:

- ZAWSZE MYJ RĘCE
- PIJ WODĘ Z BUTELKI LUB PRZEGOTOWANĄ
- JEDZENIE MYJ W BIEŻĄCEJ WODZIE
- WYKONAJ SZCZEPIONIE OCHRONNE

MYCIE RĄK TARCZĄ OCHRONNĄ PRZED ŻÓLTACZKĄ POKARMOWĄ

!!! UWAGA GRYPA !!!

W okresie od 1 do 22 X 2017 w województwie małopolskim zanotowano już **31 420** zachorowań i podejrzeń zachorowań na grype, podczas gdy w analogicznym okresie 2016 roku - **22 297!**

Nie czekaj! Zaszczep się przeciwko grypie!

Szczepionki przeciw grypie stosuje się u osób dorosłych i dzieci w celu zapobiegania zachorowaniom na grype, co ma istotne znaczenie szczególnie u osób narażonych na ryzyko wystąpienia powikłań pogrypowych.

Po podaniu szczepionki układ immunologiczny organizmu wytwarza własną obronę przeciwko chorobie (przeciwciała). Swoista odporność rozwija się w ciągu 2–3 tygodni po podaniu szczepionki i utrzymuje się przez 6–12 miesięcy.

Zaden ze składników szczepionki nie powoduje zachorowania na grype. Szczepionki przeciw grypie są skuteczne w zapobieganiu zachorowaniom u ok. 90% zdrowych dorosłych, w niektórych populacjach skuteczność może być mniejsza, ważny jest jednak stopień zapobiegania powikłaniom związanym z chorobą.

Źródła:
<https://grypa.mp.pl>
wwwold.pzh.gov.pl

16 listopada 2017
Światowy Dzień
Rzucania Palenia Tytoiu

Mity, w które wierzą palacze:

1. **To nieprawda**, że papierosy łagodzą stres,
2. **To nieprawda**, że palenie sprawia dużo przyjemności,
3. **To nieprawda**, że jeśli się nie zaciągasz, nie szkodzisz sobie,
4. **To nieprawda**, że papierosy mentolowe są zdrowsze niż zwykłe,
5. **To nieprawda**, że papierosy cienkie są mniej szkodliwe,
6. **To nieprawda**, że papierosy light mniej szkodzą niż te z normalną dawką nikotyny,
7. **To nieprawda**, że papieros wypalony po jedzeniu jest mniej szkodliwy,
8. **To nieprawda**, że papierosy sprzyjają odchudzaniu,
9. **To nieprawda**, że kilka papierosów dziennie nie szkodzi,
10. **To nieprawda**, że palenie to tylko twoja sprawa

GASISZ OSTATNIEGO PAPIEROSA I

- po 20 min - Twoje serce przestanie szybciej bić, a ciśnienie krwi spadnie,
- po 8 godzinach - Twoja krew zostanie całkowicie oczyszczona z dwutlenku węgla,
- po 48 godzinach - Twój smak i węch będą ostre jak dawniej,
- po 4 dniach - rześki wyściełające Twój układ oddechowy zaczną na nowo pracować,
- po 7 dniach - komórki wyściełające Twoje oskrzela odzyskają swój normalny kształt,
- po 2 tygodniach - znacznie polepszy się Twoja kondycja fizyczna,
- po kilku miesiącach - przestaniesz kaszleć, ustąpi duszność i poczucie zmęczenia,
- po roku - ryzyko zawału zmniejszy się o połowę,
- po 5 latach - prawdopodobieństwo, że zachorujesz na raka płuc, krtni czy przetyku, zmniejszy się o połowę,
- po 10 latach - ryzyko zachorowania na chorobę wieńcową i przejścia zawału będzie takie samo jak u osoby, która nigdy nie paliła,

po 15 latach - ryzyko zachorowania na raka płuc

Na świecie, każdego roku ponad 7 milionów ludzi umiera z powodu palenia tytoniu. Jeśli nie podejmiemy intensywnych działań to liczba ta może wzrosnąć do roku 2030 powyżej 8 milionów. Używanie tytoniu jest groźne dla każdego, niezależnie od płci, wieku, rasy, pochodzenia kulturowego czy edukacji. Przynosi cierpienie, chorobę i śmierć, zubożenie zarówno rodzin i gospodarek narodowych.

Źródła:
<http://www.zyciebezpapierosa.pl/fakty/fakty-i-liczby>
World Health Organization

2.2 NADZÓR NAD SZCZEPIENIAMI OCHRONNYMI

Nadzór nad szczepieniami ochronnymi w 2017 r. prowadzony był w stosunku do 9 945 dzieci i młodzieży w rocznikach od 1998 do 2017.

W 2017 roku w ramach realizacji Programu Szczepień Ochronnych pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Proszowicach rozdysponowali 7 782 preparaty szczepionkowe. Odbiorcami szczepionek były podmioty lecznicze posiadające punkty szczepień oraz SP ZOZ w Proszowicach. W roku 2017 na terenie powiatu proszowickiego nie zarejestrowano niepożądanych odczynów poszczepiennych. W 2017 roku 19 osób (rodzice) – 11 dzieci uchylało się od wykonania obowiązkowych szczepień ochronnych, z czego 3 dzieci zostało zaszczepionych p/chorobom zakaźnym zgodnie z PSO przed końcem 2017 r.

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

Tabela 4. Realizacja szczepień obowiązkowych w powiecie proszowickim w roku 2017 dla grup wiekowych objętych obowiązkiem szczepień

Rocznik	Rodzaj szczepienia	Wskaźnik %
2017	WZW B	93,6
	Błonica-Tężec-Krztusiec	62,9
	POLIO	61,0
	<i>Haemophilus influenzae</i> typu b (I dawka)	58,2
	<i>Streptococcus pneumoniae</i> (I dawka)	65,9
	GRUŻLICA	100
2016	WZW B	99,7
	Błonica-Tężec-Krztusiec	59,8
	POLIO	59,2
	<i>Haemophilus influenzae</i> typu b – (I dawka)	58,3
	GRUŻLICA	99,8
2015	WZW B	100
	GRUŻLICA	99,3
	Błonica-Tężec-Krztusiec	63,9
	POLIO	63,3
	<i>Haemophilus influenzae</i> typu b – (I dawka)	57,8
2014	WZW B	100
	Błonica-Tężec-Krztusiec	99,3
	POLIO	99,4
	Odra-Świnka-Różyczka	90,9
	<i>Haemophilus influenzae</i> typu b (szczepienie podstawowe)	99,3
2013	Błonica-Tężec-Krztusiec	99,8
	POLIO	99,8
	Odra-Świnka-Różyczka	99,5
	<i>Haemophilus influenzae</i> typu b (szczepienie podstawowe)	99,7
2010	BŁONICA - TĘŻEC	99,5
	KRZTUSIEC	99,5
	POLIO	99,4
2009	BŁONICA - TĘŻEC	99,8
	KRZTUSIEC	99,8
	POLIO	99,8
2006	Odra-Świnka-Różyczka	100
	Różyczka – (dziewczynki)	93,2
2005	Różyczka – (dziewczynki)	87,1
1998	Tężec-Błonica	93,2

W tabeli nr 5 przedstawiono liczbę osób zaszczepionych w ramach szczepień zalecanych.

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

Tabela 5. Realizacja szczepień zaleczanych w powiecie proszowickim w roku 2017

	Szczepienia przeciwko:	Liczba osób zaszczepionych
1.	WZW typu A	1
2.	Ospa wietrzna	77
3.	Kleszczowe zapalenie mózgu	8
4.	Grypa	1 181
5.	Zakażenia <i>Neisseria meningitidis</i>	40
6.	Zakażenia <i>Streptococcus pneumoniae</i>	374
7.	Biegunka rotawirusowa	235
8.	Wścieklizna	8
9.	Tężec	985
10.	Zakażenia wirusem brodawczaka ludzkiego	12

W 2017 roku na terenie powiatu proszowickiego kontynuowana była realizacja Programu Zdrowotnego dotyczącego profilaktyki zakażeń pneumokokowych. W programie udział wzięły gminy Proszowice, Radziemice, Pałecznicza oraz Nowe Brzesko. Nieodpłatnie szczepienia przysługiwały dzieciom które nie ukończyły 3 lat, zameldowane były na terenie gminy Nowe Brzesko, Pałecznicza, Radziemice, Proszowice.

Szczepienia realizowane były przez:

Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Sano-Med” Sp. z o. o., Partyzantów 4, 32-120 Nowe Brzesko,
Anna Jelonkiewicz, Maria Magdalena Kułaga-Wieczorek, Jolanta Kraśnicka Tomasiak „ZDROWIE” S.J. ul. 3 Maja 70,
32-100, 32-100 Proszowice,

Stanisław Kozak Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Radziemicach, Radziemice 76, 32-107 Radziemice,
Przychodnia Medycyny Rodzinnej Emanuel Kapała, ul. Francuska 10, 32-109 Pałecznicza.

(<https://www.profilaktykawmalopolsce.pl/index.php/programy/92-szczepienia-pneumokoki-powiat-proszowicki>)

Zaszczepiono 210 dzieci (dane o liczbie zaszczepionych pochodzą ze Starostwa Powiatowego w Proszowicach)

**Robisz wszystko,
by było bezpieczne?
Załszczep swoje dziecko**

PATRONAT HONOROWY: PZPiP, Państwowa Inspekcja Sanitarna, Państwowy Instytut Weterynaryjny, Państwowy Instytut Higieny, Państwowy Instytut Badawczy Żywności, Państwowy Instytut Techniczny Diagnostyki Sejsmicznej

PATRONAT MEDIALNY: GAZETA Krakowska, RADIO KRAKÓW

ORGANIZATOR: MAŁOPOLSKA

ROZDZIAŁ 3

3 NADZÓR SANITARNY NAD PODMIOTAMI LECZNICZYMI

W ramach działań podejmowanych w 2017 roku przez Państwową Inspekcję Sanitarną w zakresie zapobiegania oraz zwalczania chorób zakaźnych i zakażeń prowadzono bieżący nadzór sanitarny nad podmiotami leczniczymi. Pod nadzorem pionu epidemiologii Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu proszowickiego znajdowało się 70 podmiotów.

Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Proszowicach, ul. Kopernika 13, 13-100 Proszowice wraz z jednostkami funkcjonalnymi zlokalizowanymi na terenie powiatu proszowickiego i krakowskiego pozostają pod nadzorem Małopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Krakowie.

Tabela 6. Liczba podmiotów nadzorowanych i skontrolowanych w 2017 roku

Kategorie podmiotów objętych nadzorem	Liczba podmiotów leczniczych w ewidencji	Liczba podmiotów skontrolowanych
Zakłady opiekuńczo-lecznicze i Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	1	1
Przychodnie i ośrodki zdrowia	21	20
Niezabiegowe praktyki lekarskie	28	9
Zabiegowe praktyki lekarskie	5	2
Indywidualne praktyki lekarzy dentyków	11	9
Praktyki pielęgniarek i położnych	4	3
Punkty szczepień	17	16
Stacja dializ	1	1

W 2017 roku wydano 5 decyzji merytorycznych, 2 decyzje płatnicze i 2 upomnienia.

W 2017 na terenie powiatu proszowickiego rozpoczęły działalność 2 nowe podmioty lecznicze. Od września 2017 r. rozpoczęło działalność Centrum Dializ Fresenius. Ponadto w wydzielonej części budynku w Biórkowie Małym, po generalnym remoncie pomieszczeń powstało Centrum Medyczne PROMED, które zastąpiło dotychczas działającą Indywidualną Specjalistyczną Praktykę Lekarską.

ROZDZIAŁ 4

4 NADZÓR SANITARNY NAD OBIEKTAMI ŻYWNOŚCIOWO - ŻYWIENIOWYMI

- **Ogólna ocena obiektów żywności i żywienia**
- **Ocena jakości zdrowotnej środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością**
- **Współpraca z innymi instytucjami**
- **Obowiązek rejestracji działalności rolniczej**

4.1 OGÓLNA OCENA OBIEKTÓW ŻYWNOSCI I ŻYWIENIA

Państwowa Inspekcja Sanitarna działająca na terenie powiatu proszowickiego w 2017 roku obejmowała nadzorem 2152 obiekty żywności i żywienia. O 105 obiektów więcej niż w roku ubiegłym. Łącznie przeprowadzono 411 kontroli sanitarnych. Wydano 26 decyzji nakazujących usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości, w tym 2 decyzje zakazujące wprowadzenie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia, oraz 7 wniosków o ukaranie skierowanych do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Krakowie.

Tabela 7. Podstawowe wskaźniki działalności nadzorowej w powiecie proszowickim w roku 2017

Rodzaj danych	2017
Liczba obiektów wg. ewidencji	2152
% obiektów z wdrożonymi zasadami GHP/GMP	17,1
% obiektów z wdrożonym systemem HACCP	13,9
Liczba obiektów ocenionych	239
Liczba kontroli	441
Wskaźnik częstotliwości	0,2
Liczba decyzji	27
Liczba decyzji zakazujących wprowadzenie do obrotu	2
Liczba mandatów	25
Wysokość średniego mandatu (zł)	178
Liczba wniosków do sądu	0
Liczba wniosków o nałożenie kar pieniężnych	7
Liczba pobranych próbek żywności i przedmiotów użytku	0
Odsetek próbek kwestionowanych	98

Tabela 8. Liczba obiektów żywnościowo-żywnościowych nadzorowanych oraz liczba obiektów skontrolowanych w 2017 roku.

Obiekt	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych
Sklepy spożywcze	158	92
Inne obiekty obrotu żywnością	38	7
Piekarnie	4	4
Obiekty ruchome i tymczasowe	53	28
Kioski	11	3
Zakłady żywienia zbiorowego otwartego	45	14
Magazyny hurtowe	20	8
Wytwórnice lodów	3	2

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

Ciastkarnie	1	1
Automaty	7	7
Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	5	3
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	35	16
Środki transportu	36	1
Inne wytwórnie żywności	1730	49

W 2017 r. prowadzono wzmożony nadzór nad obrotem jaj i wyrobów jajecznych, w szczególności masy jajecznej. Kontrole obejmowały sprawdzenie dokumentacji, która towarzyszy przy dostawie jaj pod kątem daty minimalnej trwałości, dokumentacji zwrotu lub utylizacji. W cyklicznych raportach kierowanych do WSSE w Krakowie zamieszczano informacje dotyczące wyników czynności kontrolnych prowadzonych w obiektach żywieniowo-żywnościowych, w których odbywa się działalność w w/w zakresie.

W związku z wystąpieniem przypadków Afrykańskiego Pomoru Świń, w 2017 r. kontynuowano wzmożony nadzór nad sprzedażą mięsa oraz odpadami gastronomicznymi w zakładach żywienia zbiorowego. Kontrole przeprowadzone zostały w obiektach żywieniowo-żywnościowych, w których prowadzona jest sprzedaż lub produkcja z udziałem mięsa.

Ponadto w 2 dwóch sklepach z terenu powiatu proszowickiego pobrano 2 próbki filetów drobiowych, pochodzących z Polski do badań laboratoryjnych w kierunku fipronilu. Otrzymane wyniki laboratoryjne nie dały podstaw do zakwestionowania pobranego środka spożywczego.

4.2 OCENA JAKOŚCI ZDROWOTNEJ ŚRODKÓW SPOŻYWCZYCH ORAZ MATERIAŁÓW I WYROBÓW PRZEZNACZONYCH DO KONTAKTU Z ŻYWNOSCIĄ

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Proszowicach bierze udział w poborze próbek żywności w związku z „Planem pobierania próbek do badania żywności w ramach urzędowej kontroli i monitoringu dla Państwowej Inspekcji Sanitarnej województwa małopolskiego na 2017 rok”, opracowanego na podstawie krajowego planu ramowego, na terenie Małopolski w roku 2017 przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Krakowie. W 2017 roku pobrano 98 próbek żywności i kosmetyków. Próbki pobierano u producentów, w zakładach żywienia zbiorowego oraz w miejscach obrotu hurtowego i detalicznego.

Próbki pobrane zostały do badań fizykochemicznych, mikrobiologicznych oraz sensorycznych. Badania przeprowadzono w kierunku: czystość mikrobiologiczna oraz zanieczyszczenia (pozostałości pestycydów, metalami szkodliwymi dla zdrowia, mikotoksynami, azotanami, substancjami dodatkowymi, skażeniami promieniotwórczymi oraz zawartością glutenu).

Otrzymane wyniki laboratoryjne w jednym przypadku dały podstawę do zakwestionowania pobranego środka spożywczego w związku ze znacznym wyciekami soku mięsnego o barwie ciemnoczerwonej wykazującym zmieniony zapach, świadczący o nieświeżości i rozpoczynającym się procesie psucia produktu. W ramach rozpatrywania skarg i wniosków, które wpłynęły do tut. Stacji do badań pobrano 10 próbek żywności.

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

Tabela 9. Liczba próbek zbadanych w grupach produktów w roku 2017

Grupa produktów	Liczba próbek zbadanych
	2017
Mięso, podroby i produkty mięsne	3
Mleko i przetwory	20
Ziarno zbóż i przetwory	2
Wyroby cukiernicze i ciastkarskie	30
Warzywa w tym strączkowe	17
Środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego	19
Trawa	1
Kosmetyki	5
Materiały i wyroby do kontaktu z żywnością	1

4.3 WSPÓŁPRACA Z INNYMI INSTYTUCJAMI

Realizując „Plan działania na 2017 r. dotyczący produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego realizowany w ramach Porozumienia z 20 stycznia 2015 r., w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego” przeprowadzono 11 kontroli sanitarnych, pobrano 5 próbek warzyw świeżych tj. seler (2 próbki), kapusta (2 próbki), jarmuż (1 próbka), które zostały zbadane w kierunku obecności metali ciężkich. Wyniki badań nie dały podstaw do zakwestionowania próbek.

W czasie kontroli sanitarnych wypełniano „Listę Pytań Kontrolnych dla Podmiotów prowadzących Produkcję Pierwotną Pochodzenia Roślinnego” obejmującą rodzaj uprawy, powierzchnię uprawy, sposób zbioru, stan techniczno-sanitarny, obszar produkcji, higienę produkcji i dystrybucji, kontrolę wewnętrzną.

W 2017 roku kontynuowano działania mające na celu dokonanie wpisu do rejestru właścicieli gospodarstw rolnych którzy jeszcze tego nie dopełnili. Przeprowadzono 5 szkoleń dla sołtysów pełniących obowiązki na terenie powiatu proszowickiego w gminie Koniusza, Proszowice, Nowe Brzesko, Pałecznicza, Radziemice, Koszyce. W szkoleniu czynny udział wzięli Powiatowy Lekarz Weterynarii i przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Proszowicach.

4.4 OBOWIĄZEK REJESTRACJI DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ

W 2017 roku kontynuowano intensywnie działania mające na celu wyegzekwowanie dokonania wpisu do rejestru właścicieli gospodarstw rolnych, którzy jeszcze tego nie dopełnili.

W ramach prowadzonych działań do sołtysów z terenu powiatu proszowickiego zostały przesłane informacje przypominające o obowiązku wpisu do rejestru gospodarstw rolnych.

Ponadto przedstawiciele PPIS w Proszowicach mając na celu rozpowszechnienie informacji o obowiązku rejestracji działalności rolniczej rozdysponowali plakaty z przedmiotową informacją w budynkach użyteczności publicznej m. in. w urzędach oraz w miejscach wykonywania działalności gospodarczej na terenie powiatu proszowickiego m.in. w hurtowniach warzyw i owoców lub sklepach.

Kolejne działania odbywały się na placu targowym w Proszowicach, gdzie cyklicznie, raz w tygodniu prowadzony jest handel warzywami i owocami. Pracownicy PSSE w Proszowicach udostępniłi rolnikom ulotki wraz z wnioskami. Ponadto uzgodniono z przedstawicielami firmy zarządzającej w/w placem targowym, aby cyklicznie podczas prowadzenia handlu za pomocą nagłośnienia informowali o w/w obowiązku.

Zaprojektowano również broszurę. Zawarto w niej informacje na temat sprzedaży i przetwórstwa żywności pochodzącej w całości lub w części z własnej uprawy. Broszury rozdysponowano w urzędach gmin na terenie powiatu proszowickiego, celem przekazania ich miejscowym sołtysom i za ich pośrednictwem zainteresowanym rolnikom. Broszura zamieszczona została ponadto na stronie internetowej PSSE w Proszowicach.

W 2017 roku do rejestru prowadzonego przez PPIS w Proszowicach wpisano 4 gospodarstwa rolne prowadzące działalność w ramach rolniczego handlu detalicznego (kiszzenie ogórków).

Ponadto w marcu oraz kwietniu 2017 r. przeprowadzono 5 szkoleń, na które zaproszono miejscowych sołtysów. Tematyka szkoleń obejmowała produkcję pierwotną, sprzedaż bezpośrednią, rolniczy handel detaliczny oraz produkcję żywności niezwierzęcego pochodzenia w warunkach domowych. Szkolenie miało miejsce w siedzibie PSSE w Proszowicach, a organizatorem szkolenia był Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Proszowicach. Wynikiem przeprowadzonych działań jest corocznie zwiększająca się liczba wpisanych do rejestru PSSE gospodarstw rolnych, która na dzień 31.12.2017 r. wynosiła 1730 gospodarstw.

Szczegółowe wytyczne i formularze w zakresie rejestracji możecie Państwo znaleźć pod niżej wskazanym adresem:

<http://psseproszowice.wsse.krakow.pl/index.php/obszary-dzialan/nadzor-sanitarny/86-zywnosc/273-obowiazek-rejestracji-dzialalnosci-rolniczej>

Formularze dostępne są również w siedzibie Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Proszowicach, ul. Grzymały – Siedleckiego 2.

Przypominamy, że obowiązek rejestracji w Państwowej Inspekcji Sanitarnej **działalności rolniczej** dotyczy rolników produkujących oraz wprowadzających żywność do obrotu.

Obowiązek rejestracji lub zatwierdzenia działalności podmiotów działających na rynku wytwórców żywności wynika z art. 61-67 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity Dz. U. 2017 r. poz. 149). Zgodnie z art. 61 wskazanej ustawy Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny jest organem właściwym w sprawach rejestracji, zatwierdzania, zawieszania oraz cofania zatwierdzenia zakładów, które m.in.: produkują lub wprowadzają do obrotu żywność pochodzenia niezwierzęcego. Rejestracja dotyczy produkcji pierwotnej (podstawowej), która jest zdefiniowana w art. 3 ust. 17 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 i oznacza produkcję, uprawę lub hodowlę produktów podstawowych, w tym zbiory (...)

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

Informacja dla Rolników na temat sprzedaży i przetwórstwa płodów rolnych

1. Produkcja pierwotna i sprzedaż bezpośrednia

Każdy rolnik produkujący żywność pochodzenia roślinnego i wprowadzający ją do obrotu zobowiązany jest do zarejestrowania gospodarstwa w Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Wystarczy wypełnić wniosek dostępny w siedzibie powiatowej stacji lub na stronie internetowej stacji i złożyć go na dzienniku podawczym. Rolnik otrzyma zaświadczenie o wpisie do rejestru. Rejestracja jest bezpłatna. Za niedopełnienie tego obowiązku grozi kara finansowa (od 1 tys. do 5 tys. zł).

2. Produkcja żywności w warunkach domowych

Każdy rolnik ma możliwość wytwarzania w swojej kuchni żywności o tzw. potencjalnie niskim ryzyku zagrożenia dla zdrowia. Są to np.

- przetwory z owoców, przetwory z warzyw (powidła, dżemy, kompoty, soki, marmolady)
- koncentraty warzywne,
- produkty marynowane,
- przetwory zbożowe (mąki, kasze, płatki, otręby i inne),
- pieczywo,
- przyprawy,
- gotowe posiłki (potrawy) mięsne (pierogi, kopytka, kluski, knedle, placki ziemniaczane itp.)

Każdy rolnik, który chce produkować żywność w warunkach domowych musi wypełnić wniosek dostępny w siedzibie powiatowej stacji lub na stronie internetowej stacji i złożyć go na dzienniku podawczym. Rejestracja jest bezpłatna. Następnie w kuchni domowej przeprowadzona zostanie kontrola w wyniku której zostanie wydana decyzja wraz zaświadczeniem o wpisie do rejestru.

3. Inkubator przetwórstwa lokalnego

Zasada jego funkcjonowania polega na udostępnianiu mieszkańcom wsi - zwłaszcza drobnym przetwórcom żywności - rolnikom, odpowiedniej infrastruktury po kosztach niższych niż rynkowe, aby ułatwić im rozwój działalności gospodarczej. Żywność przetwarzana może być np. w remizach strażackich. Taka forma ma na celu umożliwienie przetwarzania produktów w odpowiednich warunkach technicznych i sanitarnych.

Właściciel inkubatora, czyli miejsca przetwórstwa żywności powinien wypełnić wniosek o rejestrację, dostępny w siedzibie powiatowej stacji lub na stronie internetowej stacji i złożyć go na dzienniku podawczym. Rejestracja jest bezpłatna. Następnie w Inkubatorze przeprowadzona zostanie kontrola w wyniku której zostanie wydana decyzja wraz zaświadczeniem o wpisie do rejestru. Natomiast indywidualny rolnik zobowiązany jest jedynie wypełnić wniosek o wpis do rejestru, który dostępny jest w siedzibie powiatowej stacji lub na stronie internetowej stacji i złożyć go na dzienniku podawczym. Rejestracja jest bezpłatna. Rolnik otrzyma zaświadczenie o wpisie do rejestru.

4. Rolniczy handel detaliczny

Jest to handel detaliczny polegający na zbywaniu konsumentowi finalnemu żywności pochodzącej w całości lub części z własnej uprawy, hodowli lub chowu. Przepisy określają maksymalną ilość żywności, którą w ramach rolniczego handlu detalicznego można sprzedać i zasady dokumentowania sprzedaży.

Rolnik, który jest zainteresowany sprzedażą swoich produktów w ramach Rolniczego handlu detalicznego, zobowiązany jest wypełnić wniosek o wpis do rejestru, który dostępny jest w siedzibie powiatowej stacji lub na stronie internetowej stacji i złożyć go na dzienniku podawczym. Rejestracja jest bezpłatna. Rolnik otrzyma zaświadczenie o wpisie do rejestru.

W razie pytań i wątpliwości, jesteśmy do Państwa dyspozycji w godzinach pracy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Proszowicach ul. Grzymały – Siedleckiego 2 (poniedziałek – piątek od 7.30 do 15.05) lub pod nr telefonu 12 386 13 20 wew. 204.

Tabela 10. Liczba gospodarstw zgłoszonych do rejestru PPIS w Proszowicach (stan na 31.12.2016 r. i 31.12.2017 r.)

Gmina	Liczba zarejestrowanych gospodarstw rolnych	
	2016	2017
Proszowice	385	431
Koszyce	109	120
Koniusza	660	682
Pałecznicza	113	127
Radziemice	139	142
Nowe Brzesko	219	228

OBOWIĄZEK REJESTRACJI DZIAŁALNOŚCI ROLNICZEJ

W PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI SANITARNEJ

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Proszowicach informuje, że istnieje obowiązek rejestracji działalności rolniczej polegającej na **produkcji oraz wprowadzaniu żywności do obrotu**. Aby uzyskać wpis do Rejestru, należy wypełnić i dostarczyć do siedziby PSSE w Proszowicach ul. Grzymały-Siedleckiego 2, właściwy druk dostępny na stronie internetowej psseproszowice.wsse.krakow.pl lub w siedzibie PSSE w Proszowicach.

Rejestracja jest bezpłatna.

Wszelkie dodatkowe informacje dotyczące rejestracji działalności rolniczej można uzyskać poprzez kontakt pod numerami telefonów: 12 386 13 20 lub 12 386 00 15.

ROZDZIAŁ 5

5 NADZÓR NAD JAKOŚCIĄ WODY

- **Woda pitna**
- **Zaopatrzenie ludności w wodę**
- **Przekroczenia wskaźników mikrobiologicznych i parametrów fizykochemicznych**

5.1. WODA PITNA

Ocenę jakości wody sporządzono na podstawie wyników badań próbek pobieranych przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Proszowicach, badanych w akredytowanym laboratorium Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie, a także wyników badań przeprowadzonych przez przedsiębiorstwa wodociągowe w ramach kontroli wewnętrznej.

Tabela 11. Liczba wodociągów skategoryzowanych według wydajności na terenie powiatu proszowickiego w latach 2016–2017

Wydajność wodociągów [m ³ /d]	2016	2017
<100	3	3
100–1 000	6	6
1 000–10 000	2	2

Na terenie powiatu proszowickiego w 2017 r. w ewidencji znajdowało się 10 wodociągów publicznych i 1 inny podmiot zaopatrujący w wodę.

Wodociągi zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę.

Do grupy wodociągów o produkcji < 100m³/ dobę zaliczono:

- wodociąg publiczny Dodów,
- wodociąg publiczny Modrzany,

Wodociągi oparte są na ujęciach wód głębinowych.

Do grupy wodociągów o produkcji 101-1000 m³/dobę zaliczono 6 wodociągów publicznych:

- wodociąg Nowe Brzesko,
- wodociąg Smoniwice,
- wodociąg Koniusza,
- wodociąg Zielona,
- wodociąg Chorążyce – Muniaczkowice,
- wodociąg Stary Korczyn.

Wodociąg Stary Korczyn oparty jest na **wodzie powierzchniowej**. Pozostałe wodociągi oparte są na ujęciach **wód głębinowych**.

Do grupy wodociągów o produkcji 1001 – 10000 m³/dobę zaliczono 2 wodociągi:

- wodociąg publiczny Proszowice,
- wodociąg publiczny Pałecznicza.

Wodociąg publiczny Proszowice oparty jest na **wodzie powierzchniowej** (woda z potoku Ścieklec).

Wodociąg publiczny Pałecznicza oparty jest na **ujęciu głębinowym**.

Dodatkowym podmiotem zaopatrującym w wodę do picia jest wodociąg lokalny Majkowice, który oparty jest na wodzie głębinowej. Jest to wodociąg produkujący poniżej 10 m³/dobę i zaopatrujący mniej niż 50 osób.

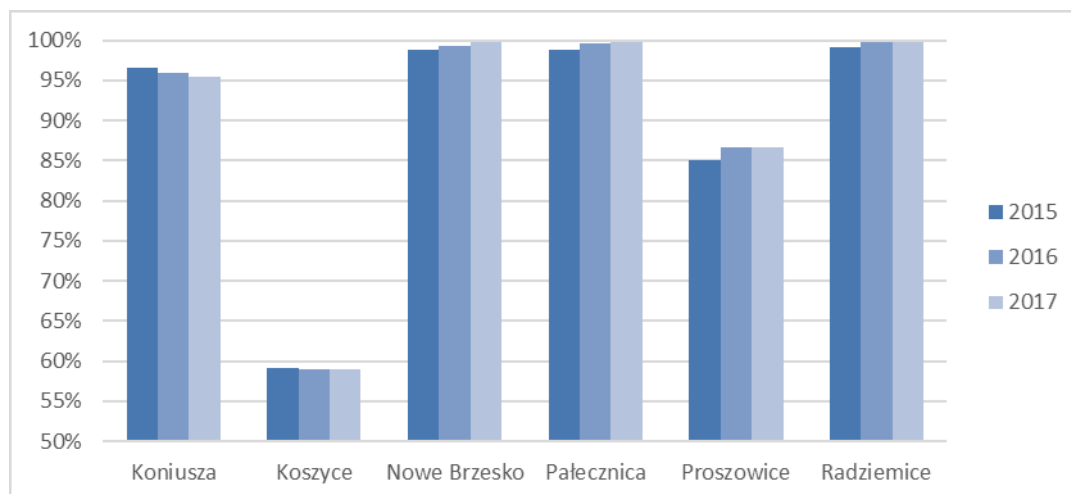

5.2 ZAOPATRZENIE LUDNOŚCI W WODĘ

Tabela 12. Liczba ludności zaopatrywanej w wodę wodociągową /liczba mieszkańców danej gminy *

Gmina	Sieci wodociągowe	Odsetek mieszkańców
Koniusza	3	96,5%
Koszyce	2	59,0%
Nowe Brzesko	1	99,8%
Pałecznicza	1	99,8%
Proszowice	1	86,6%
Radziemice	2	99,8%

Wykres 11. Liczba ludności zaopatrywanej w wodę wodociągową /liczba mieszkańców danej gminy * w latach 2015 – 2017

*w/w dane pochodzą z Urzędów Gmin

Tabela 13. Charakterystyka zaopatrzenia w wodę w powiecie proszowickim w 2017 roku

Liczba wodociągów					
Liczba obiektów	Skontrolowanych	Ocenionych negatywnie	Okresowo dopuszczonych warunkowo	Okresowo wyłączanych	Którym udzielono derogacji
11	11	0	0	5	0

Jakość wody powinna być zgodna z wymaganiami zawartymi w obowiązującym w 2017 roku Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2015 r. poz. 1989). W przypadku braku zgodności wodociąg był okresowo wyłączony.

5.3 PRZEKROCZENIA WSKAŹNIKÓW MIKROBIOLOGICZNYCH I PARAMETRÓW FIZYKOCHEMICZNYCH

Nadzór nad jakością wody sprawowany był w ramach monitoringu kontrolnego i monitoringu przeglądowego w Oddziale Laboratoryjnym Badania Wody Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Krakowie spełniającym wymagania normy PN-EN ISO/ IEC 17025:2005 "Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących" i posiadającym akredytację Polskiego Centrum Akredytacji nr AB 601.

Parametry objęte monitoringiem kontrolnym:

1. Aluminium ¹⁾	8. Żelazo ¹⁾
2. Jon amonowy	9. Azotyny ³⁾
3. Barwa	10. Zapach
4. Przewodność elektryczna	11. <i>Pseudomonas aeruginosa</i> ⁴⁾
5. <i>Clostridium perfringens</i> (łącznie z przetrwalnikami) ²⁾	12. Smak
6. <i>Escherichia coli</i> (E. coli)	13. Ogólna liczba mikroorganizmów w temperaturze 22 °C i w 36 °C ⁴⁾
7. Stężenie jonów wodoru (pH)	14. Bakterie grupy coli
	15. Mętność

Objaśnienia:

¹⁾ Niezbędne jedynie wtedy, gdy parametr jest stosowany jako flokulant, jeżeli są stosowane jako chemikalia do uzdatniania wody (we wszystkich innych przypadkach parametry są umieszczone w wykazie wskaźników do monitorowania przeglądowego).

²⁾ Niezbędne jedynie wtedy, gdy woda pochodzi z wód powierzchniowych lub mieszanych (we wszystkich innych przypadkach parametry są umieszczone w wykazie wskaźników do monitorowania przeglądowego).

³⁾ Niezbędne jedynie wtedy, gdy chloraminowanie jest stosowane jako metoda dezynfekcji (we wszystkich innych przypadkach parametry są umieszczone w wykazie wskaźników do monitorowania przeglądowego).

⁴⁾ Niezbędne jedynie wtedy, gdy woda jest dystrybuowana w butelkach lub pojemnikach

W ramach monitoringu jakości wody pobierane były próbki wody do badania laboratoryjnego zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem poboru próbek wody na dany rok. Harmonogram na 2017 rok został opracowany na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015 r., poz. 1989), które zawierało wytyczne do poboru wody, zakres poboru wody oraz określało częstotliwość poboru wody.

Na określenie częstotliwości poboru próbek wody wpływa dobowa produkcja wody w danym wodociągu, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14. Minimalna częstotliwość pobierania próbek wody do badań

Objętość produkowanej wody w strefie zaopatrzenia (m ³ /24h)	Monitoring kontrolny (liczba próbek/rok)	Monitoring przeglądowy (liczba próbek/rok)
≤ 100	1)	1)
> 100 ≤ 1 000	4	1
> 1 000 ≤ 10 000	4+ 3 na każde 1 000 m ³ /24h	1 + 1 na każde 3 300 m ³ /24h

Objaśnienia:

1) ustalenie częstotliwości zależy od właściwego państwowego powiatowego lub granicznego inspektora sanitarnego, jednak nie rzadziej niż 2 próbki na rok dla monitoringu kontrolnego; 1 próbkę na 2 lata dla monitoringu przeglądowego.

W powiecie proszowickim jako najczęściej stwierdzane przekroczenia jakości wody należy wskazać przekroczenia bakteriologiczne (głównie bakterie z grupy coli, ponadto *Escherichia coli* oraz enterokoki). W przypadku

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

przekroczeń mikrobiologicznych wodociąg był zamykany a urząd gminy (administrator) zobowiązany był do poinformowania o tym fakcie konsumentów oraz do zagwarantowania im źródła wody przeznaczonej do spożycia. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Proszowicach na swojej stronie internetowej informował odbiorców wody o wynikach badań w sytuacji przekroczeń dopuszczalnych wartości i decyzji podjętej względem producenta wody.

W 2017 roku nie stwierdzono w żadnym przypadku przekroczeń wskaźników chemicznych (tj. metali ciężkich, pestycydów, azotanów).

Stwierdzenie obecności bakterii grupy coli w wodzie sugeruje niewystarczające jej uzdatnienie, wtórne zanieczyszczenie lub nadmierną zawartość substancji odżywczych w wodzie i dyskwalifikuje ją do picia. Bakterie grupy coli to grupa tlenowych i beztlenowych bakterii nie tworzących przetrwalników, zasiedlających zwykle jelito grube ludzi i zwierząt. Bakterie tej grupy mogą pochodzić z wód wzbogaconych w substancje organiczne, takich jak ścieki przemysłowe lub z rozkładających się resztek pochodzenia roślinnego, a także mogą zostać wyłukane z gleby. Zanieczyszczenie wody do picia opisanymi bakteriami stanowi zagrożenie dla zdrowia konsumentów i może powodować zatrucia pokarmowe, objawiające się m.in. biegunką o zróżnicowanym nasileniu w zależności od indywidualnej odporności organizmu. Grupę najbardziej narażoną stanowią dzieci, kobiety w ciąży, osoby starsze i osoby z pierwotnymi lub wtórnymi niedoborami odporności (szczególnie pacjenci po przeszczepach).

Tabela 15. Udział przekroczeń wskaźników wg. parametrów czystości wody w 2017 roku w wodociągach zlokalizowanych na terenie powiatu proszowickiego w próbkach pobranych przez PPIS w Proszowicach

Liczba pobranych próbek wody	140
Odsetek próbek kwestionowanych	6%
Liczba próbek w których stwierdzono przekroczenia:	
bakterie z grupy coli	9

Zgodnie z art. 5 ust. 1 Ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku *o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* (Dz. U. z 2017 r., poz. 328 z późn. zm.) oraz § 4 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 listopada 2015 r. *w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1989) przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne zobowiązane były do prowadzenia regularnej wewnętrznej kontroli jakości wody.

Realizując ustawowy obowiązek administratorzy wodociągów przeprowadzili badania wody w zakresie monitoringu kontrolnego oraz badania w zakresie monitoringu przeglądowego, a wyniki z przeprowadzonych badań przedłożyli Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Proszowicach.

W 2017 roku w nadzorowanych wodociągach Administratorzy wodociągów podejmowali skuteczne działania naprawcze zmierzające do poprawy jakości wody.

ROZDZIAŁ 6

6 NADZÓR NAD OBIEKTAMI UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

- **Grupy obiektów użyteczności publicznej**
- **Stan sanitarny obiektów**
- **Kryta pływalnia - basen**

Zdjęcie publikowane za zgodą Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Proszowicach

6.1 GRUPY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ

Obiekty użyteczności publicznej stanowią specyficzną i bardzo różnorodną grupę. Kryteria oceny stanu sanitarno – higienicznego oraz sanitarno – technicznego tych obiektów są zależne w znacznej mierze od rodzaju świadczonych usług.

Na terenie powiatu funkcjonują następujące grupy obiektów: domy pomocy społecznej, dworce PKS/BUS, obiekty świadczące usługi hotelarskie i inne obiekty wczasowo-turystyczne, obiekty kulturalno-widowiskowe, ustępy publiczne, obiekty wykorzystywane do celów sportowych, zakłady pogrzebowe, cmentarze, obiekty nadzorowane ze względu na jakość wody do spożycia przez ludzi, zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, solaria, zakłady świadczące łącznie więcej niż jedną z usług, stacje paliw z bazą obsługi podróżnych, inne obiekty użyteczności publicznej oraz środki transportu drogowego do przewozu ludzi.

Tabela 16. Obiekty użyteczności publicznej zarejestrowane na terenie powiatu proszowickiego w 2017 roku

Obiekt	Liczba obiektów w ewidencji	Liczba obiektów skontrolowanych w 2017 r.
Ustępy publiczne (funkcjonujące samodzielnie)	2	1
Domy pomocy społecznej	7	7
Zakłady fryzjerskie	27	18
Zakłady kosmetyczne	12	12
Zakłady odnowy biologicznej	8	8
Zakłady świadczące więcej niż jedną usługę (fryzjerskie, kosmetyczne, odnowy biologicznej, tatuażu)	11	11
Dworce PKP/PKS/BUS (w miastach), porty lotnicze, przystanie (całoroczne)	2	1
Obiekty sportowe funkcjonujące samodzielnie (kluby sportowe, hale sportowe, hale widowiskowe)	1	1
Hotele	5	3
Inne obiekty świadczące usługi hotelarskie (obiekty agroturystyczne, pokoje gościnne)	3	1
Baseny kąpielowe kryte (w tym mieszane)	1	1
Zakłady pogrzebowe / domy przedpogrzebowe	4	2
Cmentarze	21	7
Firmy transportowe - przewóz osób	11	0
Targowiska	2	2
Stacje paliw z bazą obsługi podróżnych	14	7
Przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne i urządzenia zbiorowego zaopatrzenia w wodę	10	5
Inne urządzenia zaopatrzenia w wodę	1	0
Urzędy Gmin	6	3
Kina, domy kultury, muzea, teatry	4	2

6.2 STAN SANITARNY OBIEKTÓW

Podstawowy zakres kontroli obiektów obejmował: stan sanitarno - techniczny pomieszczeń w tym wentylacji, utrzymanie czystości, gospodarkę odpadami, zaopatrzenie w wodę do spożycia i odprowadzanie ścieków, a także higienę podczas świadczenia usług oraz zapewnienie apteczek I pomocy i przestrzeganie zakazu palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych w obiektach. W 2017 r. na terenie powiatu proszowickiego funkcjonowało łącznie 152 obiektów użyteczności publicznej.

Tabela 17. Postępowanie administracyjne w stosunku do obiektów użyteczności publicznej w 2017 roku

Rodzaj danych	2017
Liczba obiektów wg. ewidencji	152
Liczba obiektów skontrolowanych	92
Liczba kontroli	141
w tym nadzór nad ekshumacją	31
Liczba decyzji merytorycznych	49
Liczba decyzji płatniczych	23
Liczba postanowień	12

6.3 KRYTA PŁYWALNIA - BASEN

W 2017 roku nadzorem objęto obiekt Basen - kryta pływalnia w miejscowości Proszowice, ul. Parkowa. Obiekt został skontrolowany zgodnie z harmonogramem, a stan higieniczno-sanitarny i techniczny oceniono jako dobry.

PPIS w Proszowicach sprawuje nadzór nad jakością wody zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016). Próbki wody pobierane są zgodnie z zatwierdzonym harmonogramem poboru próbek. Administrator obiektu również prowadzi nadzór nad jakością wody, pobierając próbki do badania mikrobiologicznego i fizykochemicznego, a wyniki z przeprowadzonych badań przedkłada Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu.

W 2017 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Proszowicach pobrał do badań laboratoryjnych 23 próbki wody basenowej. Wykonano 10 analiz mikrobiologicznych i 19 analiz fizyko-chemicznych.

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

Tabela 18. Nadzór nad jakością wody - próbki wody basenowej

Liczba pobranych próbek wody w obiekcie – Basen kryta pływalnia łącznie	25
Liczba pobranych próbek wody basenowej	23
Liczba pobranych próbek wody ciepłej użytkowej	2
Odsetek próbek kwestionowanych pobranych tylko przez PSSE	32%
Liczba próbek w których stwierdzono przekroczenia:	8
bakterie <i>Legionella sp.</i>	2
Trihalometany (bromodichlorometan, chloroform), THM	6

W 2017 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Proszowicach działając na podstawie art. 12 ust.1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o *Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 1261) oraz § 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w *sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach* (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016) wydał roczną ocenę wody na pływalni za rok 2016/2017 w zakresie spełnienia wymagań rozporządzenia. W wyniku przeprowadzonej oceny stwierdzono, że woda na Basenie - krytej pływalni, ul. Parkowa 10, 32-100 Proszowice, odpowiada z uchybieniami wymaganiom Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w *sprawie wymagań jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach* (Dz. U. z 2015 r. poz. 2016).

Ocena przeprowadzona została w oparciu o prowadzoną przez zarządcę pływalni dokumentację, w tym posiadane wyniki badań jakości wody, które poddano weryfikacji.

ROZDZIAŁ 7

7 WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

- Warunki środowiska pracy
- Zagrożenia środowiska pracy
- Choroby zawodowe
- Środki zastępcze

7.1 WARUNKI ŚRODOWISKA PRACY

Państwowa Inspekcja Sanitarna sprawuje ponadto nadzór nad warunkami higieny pracy w zakładach pracy. Głównym celem działalności organów PIS w zakresie higieny pracy jest nadzór nad higienicznymi warunkami środowiska pracy, a także ochrona zdrowia pracowników przed wpływem środowiskowych czynników szkodliwych i uciążliwych.

W 2017 roku w ewidencji pionu Higieny Pracy znajdowało się 427 zakładów pracy, z czego skontrolowano 225 zakładów, stwierdzając 80 nieprawidłowości. Najliczniejszą grupą obiektów znajdujących się w rejestrze są zakłady zajmujące się naprawą pojazdów samochodowych (68 obiektów), kolejną liczną grupą są firmy zajmujące się handlem detalicznym (62 obiekty), na trzecim miejscu plasują się jednostki związane z handlem hurtowym (41 obiektów), kolejną grupą są przedsiębiorstwa związane z produkcją artykułów spożywczych (37 obiektów), a także te zajmujące się robotami budowlanymi (30 obiektów).

Najczęściej stwierdzanymi uchybieniami były:

- ✓ brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia, występujących na stanowiskach pracy (w 18 przypadkach),
- ✓ brak lub nieprawidłowa ocena ryzyka zawodowego (w 5 przypadkach),
- ✓ zły stan techniczny i sanitarny pomieszczeń higieniczno-sanitarnych oraz pomieszczeń pracy (w 11 przypadkach),
- ✓ brak aktualnych badań lekarskich pracowników (5 przypadków),
- ✓ brak stanowiskowych instrukcji BHP (6 przypadków),
- ✓ brak rejestru czynników szkodliwych (10 przypadków).

W 2017 r. skontrolowano ogółem 225 zakładów pracy przeprowadzając łącznie 283 kontrole.

Tabela 19. Kontrole w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego w roku 2017 r.

Zakres kontroli	Liczba kontroli
Ogółem	283
Czynniki chemiczne ogółem, w tym:	114
<i>Substancje chemiczne i ich mieszaniny</i>	54
<i>Produkty biobójcze</i>	52
<i>Detergenty</i>	8
Czynniki biologiczne	50
Inne	119

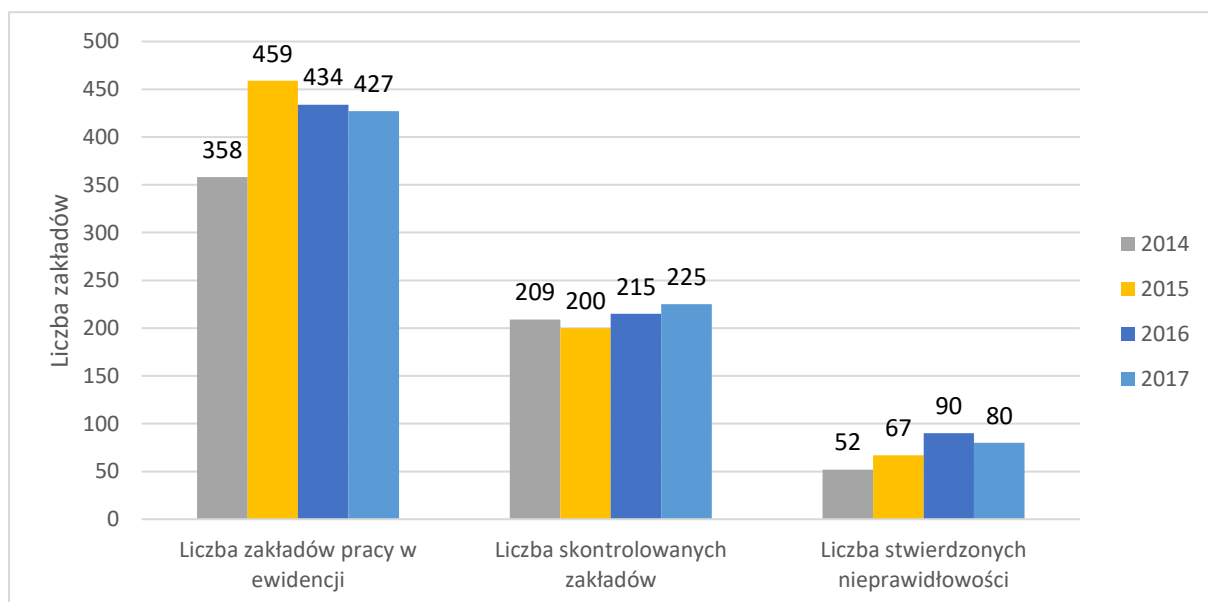

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

Tabela 20. Liczba stwierdzanych nieprawidłowości w stosunku do liczby skontrolowanych zakładów pracy w powiecie proszowickim w latach 2014–2017

Rok	Liczba zakładów pracy w ewidencji	Liczba skontrolowanych zakładów	Liczba stwierdzonych nieprawidłowości
2014	358	209	52
2015	459	200	67
2016	434	215	90
2017	427	225	80

Wykres 12. Liczba stwierdzanych nieprawidłowości w stosunku do liczby skontrolowanych zakładów pracy w powiecie proszowickim w latach 2014–2017

7.2 ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA PRACY

W 2017 roku w ewidencji pionu nadzoru higieny pracy powiatu proszowickiego znajdowało się 427 zakładów pracy, zatrudniających ogółem 2528 pracowników, z czego 85% (365) to zakłady zatrudniające do 9 pracowników. W ramach nadzoru skontrolowano 225 zakładów pracy (53% wszystkich zewidencjonowanych) zatrudniających ogółem 1901 osób. Prowadzone czynności kontrolne dotyczyły warunków pracy – oceny narażenia zawodowego pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy (chemiczne, fizyczne, rakotwórcze, biologiczne), jak również przestrzegania przez podmioty gospodarcze przepisów dotyczących substancji chemicznych i ich mieszanin, detergentów, prekursorów narkotykowych kat. 2 i 3 oraz produktów biobójczych.

Tabela 21. Narażenie na czynniki szkodliwe w latach 2014–2017

Rok	Liczba zakładów z przekroczeniami NDS i NDN	Liczba pracowników pracujących w przekroczeniach			
		NDS i NDN ogółem	NDS czynników chemicznych	NDS pyłów	NDN czynników fizycznych
2014	8	155	8	6	141
2015	6	105	0	0	105
2016	8	134	0	0	134
2017	15	215	3	0	212

Podejmowane przez pracodawców działania organizacyjno-administracyjne, techniczne, profilaktyka medyczna a także stosowanie środków ochrony indywidualnej przyczyniają się do zmniejszania ujemnych skutków działania czynników szkodliwych, a także wpływają na obniżenie poziomu stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia. Podczas działań inspekcyjnych pracownicy pionu Higieny Pracy prowadzili działania prewencyjne, informując pracodawców o celowości monitorowania narażenia, stosowania środków ochrony indywidualnej oraz podejmowania innych czynności mających na celu zmniejszenie ryzyka zawodowego dla zatrudnionych w firmach pracowników.

7.3 CHOROBY ZAWODOWE

Za choroby zawodowe uważa się jednostki chorobowe ujęte w wykazie chorób zawodowych zawartym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r. poz. 1367). Rozporządzenie to wskazuje 26 chorób zawodowych, obejmujących ponad 70 ich odmian lub objawów. Zgodnie z przepisem art. 235¹ ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 108) – za chorobę zawodową uważa się chorobę, wymienioną w wykazie chorób zawodowych, jeżeli w wyniku oceny warunków pracy można stwierdzić bezspornie lub z wysokim prawdopodobieństwem, że została ona spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy albo w związku ze sposobem wykonywania pracy, zwanym „narażeniem zawodowym”. Choroby zawodowe powstają w szczególności w wyniku stałego przebywania ciała w niedogodnej pozycji, systematycznego wykonywania forsownych czynności lub regularnego przebywania w otoczeniu zawierającym czynniki szkodliwe dla zdrowia, takie jak drgania, hałas, nieodpowiednie oświetlenie, związki chemiczne i pyły, promieniowanie oraz zwiększone obciążenie psychiczne i fizyczne. Wszystkie stężenia i natężenia czynników szkodliwych powinny być badane i mierzone przez uprawnione laboratorium, na zlecenie pracodawcy, a wyniki pomiarów rejestrowane, przechowywane i udostępniane zarówno pracownikom, jak i organom kontroli nad warunkami pracy. Koszty badań i pomiarów pokrywa pracodawca. Każdy przypadek rozpoznania choroby zawodowej (lub jej podejrzenia) pracodawca powinien zgłosić właściwemu organowi Państwowej Inspekcji Sanitarnej i Państwowej Inspekcji Pracy. Z treści art. 235² ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy wynika, iż rozpoznanie choroby zawodowej u pracownika lub byłego pracownika może nastąpić w okresie jego zatrudnienia w narażeniu zawodowym lub po zakończeniu pracy w takim narażeniu, pod warunkiem wystąpienia udokumentowanych objawów chorobowych w okresie ustalonym w wykazie chorób zawodowych.

Ze względu na rolniczy charakter powiatu proszowickiego, mieszkańcy powiatu są szczególnie narażeni na boreliozę. Borelioza najczęściej dotyka rolników i leśników, dlatego została uznana za chorobę zawodową dla tych grup zawodowych.

W 2017 roku PIS w Proszowicach prowadził 10 postępowań w kierunku podejrzenia choroby zawodowej. Decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej wydano w 3 przypadkach, ponadto wydano 3 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej.

7.4 ŚRODKI ZASTĘPCZE

W 2017 roku, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Proszowicach prowadził postępowania w sprawie podejrzenia wprowadzania do obrotu środków zastępczych. W jednym z przypadków wszczęto postępowanie w przedmiocie wprowadzania do obrotu środków zastępczych w postaci N-etylhekzedronu na terenie powiatu proszowickiego przez mieszkańca powiatu proszowickiego. Uprawnione służby nie udowodniły, że zatrzymany zamierzał wprowadzać do obrotu środki zastępcze, wobec powyższego umorzono postępowanie, a zabezpieczone przez policję środki zastępcze przekazano do PPIS w Proszowicach, a następnie zgodnie z obowiązującymi procedurami zutylizowano.

Przekazano również przez prokuraturę za pośrednictwem MPWIS w Krakowie, dokumentację w sprawie podejrzenia wprowadzania do obrotu środków zastępczych na terenie powiatu proszowickiego. Po analizie dokumentacji stwierdzono, iż zatrzymany posiadał substancję o nazwie HEX-EN. Zatrzymany, to mieszkaniec powiatu krakowskiego, wobec powyższego, PPIS w Proszowicach przekazał postępowanie do organu właściwego ze względu na zamieszkanie podejrzanego.

Ponadto, zwrócono się do PPIS w Proszowicach z prośbą o przesłuchanie mieszkańca powiatu proszowickiego w sprawie wprowadzania na terenie innego powiatu środka zastępczego o nazwie 4-CEC (4-chloroetkatynon).

61 656 80 06
Wojewódzka Stacja
Sanitarno-Epidemiologiczna w Poznaniu

116 111
Telefon Zaufania
dla Dzieci i Młodzieży

800 100 100
Telefon dla Rodziców i Nauczycieli
w sprawach bezpieczeństwa dzieci

800 12 12 12
Dziecięcy Telefon Zaufania
Rzecznika Praw Dziecka

**STOP
DOPALACZOM**

112
Numer alarmowy
(na terenie Unii Europejskiej)

800 060 800
Infolinia Głównego Inspektora Sanitarnego

Objawy zatrucia.
Objawy zatrucia dopalaczami są bardzo różne (np. agresja połączona z drgawkami, bełkotliwa mowa, wymioty, wysoka gorączka, wahania nastroju, ośpienie, brak kontaktu z osobą). Substancje te mogą w sposób trwały uszkodzić serce, wątrobę, nerki czy mózg. W roku 2014 i 2015 w Polsce i innych krajach UE dramatycznie wzrosła liczba zatruc i zgonów związanych z użyciem środków zastępczych. Leczenie zatruc jest długotrwałe i nie zawsze gwarantuje powrót do pełni sił.

Działania zapobiegawcze.
Państwowa Inspekcja Sanitarna na bieżąco monitoruje przypadki wytwarzania lub wprowadzania do obrotu środków zastępczych. Właściwi państwowi inspektorzy sanitarni pokazują informacje o obrocie tymi środkami zastępczymi we własnym zakresie lub w ramach współpracy z innymi służbami takimi jak Policja, Centralne Biuro Śledcze, Służba Celna, Straż Miejska czy też Urząd Skarbowy.

Czym jest środek zastępczy tzw. "dopalacz"?
"Dopalacze" to potoczna nazwa różnego rodzaju produktów zawierających substancje psychoaktywne (wykazujące działanie stymulujące, relaksujące i halucynogenne), które nie znajdują się na liście środków kontrolowanych przez ustawę o przeciwdziałaniu narkomanii. Spożycie ich ma na celu wywołanie w organizmie jak najwierniejszego efektu narkotycznego substancji zdelegalizowanych. Występują pod wieloma postaciami, a ich skład często nie jest podawany na opakowaniach. Stanowią bardzo duże zagrożenie dla zdrowia i życia. W zależności od typu produktu, imitują swoje nielegalne odpowiedniki: środki stymulujące (amfetamina), eforyzujące (np. tabletki ekstazy), relaksujące (np. konopie indyjskie), a nawet psychoedeliczne i halucynogenne (np. LSD). Są wśród nich substancje pochodzenia zarówno syntetycznego, jak i naturalnego (roślinnego). Wiele z nich ma atrakcyjne, zachęcające nazwy, takie jak "Szałwia wieszcza", "Ziła marzeń", "Ogon lwa (Lion's Tail)",

ROZDZIAŁ 8

8 NADZÓR ZAPOBIEGAWCZY

Tabela 22. Liczba i rodzaj spraw załatwionych w komórce Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Rok	2016	2017
Ogółem:	394	359
uzgodnienie dot. odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko	1	1
uzgodnienie zakresu stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko	6	3
opiniowanie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko	1	3
opiniowanie projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy	5	1
opinia, co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	19	10
wydanie opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko	-	2
wydanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach	-	-
uzgadniania dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych	31	16
zastosowania rozwiązań innych niż określone w obowiązujących przepisach prawnych, w tym w zakresie warunków technicznych	-	-
spełnienia wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą	12	6
uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego	100	90
innych spraw	31	70
kontrole	95	75
postanowienia	1	0
decyzje płatnicze	92	82

W komórce Nadzoru Zapobiegawczego można uzyskać informacje w zakresie aktualnie obowiązujących przepisów, oraz sposobu postępowania przy budowie nowych obiektów lub ich modernizacji.

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

W 2017 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Proszowicach dopuścił do użytkowania m.in. obiekty budowlane, takie jak:

- ✓ budynki handlowo-usługowe z instalacjami wewnętrznymi,
 - ✓ budynki mieszkalno-usługowe, wraz z instalacjami wewnętrznymi,
 - ✓ przyszkolna sala gimnastyczna,
 - ✓ oddziały przedszkolne,
 - ✓ oddział Klubu Dziecięcego,
 - ✓ zakłady fryzjerskie i salony fryzjersko-kosmetyczne,
 - ✓ zakłady odnowy biologicznej – siłownie,
 - ✓ salon masażu w ramach zakładu odnowy biologicznej,
 - ✓ jacuzzi, saunę mokrą, saunę suchą, oraz grotty solne,
 - ✓ sortownie, przechowalnie i pakowalnie warzyw i owoców,
 - ✓ sklepy spożywczo-przemysłowo-samoobsługowe, pawilon handlowy
 - ✓ sklep monopolowo-spożywczy,
 - ✓ magazyn żywności,
 - ✓ magazyn suplementów diety,
 - ✓ gabinet dietetyczny,
 - ✓ mini browar,
 - ✓ kawiarnie, sklepy piekarnicze, firmowe,
 - ✓ kuchnie,
 - ✓ lokale gastronomiczne,
 - ✓ klub dziecięcy,
 - ✓ zaplecza socjalno-szatniowe i sanitarne w budynkach usługowych,
 - ✓ punkty wydawania posiłków w szkołach,
 - ✓ apteki ogólnodostępne,
- a także
- ✓ gabinety lekarskie i pomieszczenia rehabilitacji
 - ✓ ośrodek dializ,
 - ✓ podmiot leczniczy pn. poradnia (gabinet) położnej podstawowej opieki zdrowotnej,
 - ✓ schody wewnętrzne i podnośnik pionowy,
 - ✓ schody tarasowe,
 - ✓ linia katalityczno-dopalająca,
 - ✓ pomieszczenia produkcyjne, wraz z zapleczem sanitarno-socjalnym dla personelu,
 - ✓ budynek magazynowo-usługowy, wraz z instalacjami wewnętrznymi
 - ✓ Okręgowa Stacja Kontroli Pojazdów z myjnią do samochodów ciężarowych, wraz z instalacjami wewnętrznymi,
 - ✓ dom weselny z instalacjami wewnętrznymi: elektryczną, c.o., wod.-kan., gazową, wentylacji mechanicznej, klimatyzacji, wraz z przyobiektową oczyszczalnią ścieków, przyłączem gazu, zbiornikami podziemnymi gazu, wraz z utwardzeniami dojeżdż, dojazdów i miejsc postojowych,
 - ✓ kaplica przedpogrzebowa,
 - ✓ świetlica wiejska,
 - ✓ sklep motoryzacyjny,
 - ✓ sklep ze środkami ochrony roślin i artykułami ogrodnictwa
 - ✓ budynki gospodarcze,
 - ✓ sieć kanalizacji sanitarnej.

ROZDZIAŁ 9

9. WARUNKI SANITARNE W PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

W roku 2017 w rejestrze Państwowej Inspekcji Sanitarnej powiatu proszowickiego figurowało 48 placówek oświatowo-wychowawczych, w których przeprowadzono 59 kontroli sanitarnych.

Kontrole przeprowadzono w:

- ✓ żłobku, przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego – 11,
- ✓ szkołach i zespołach szkół – 44,

Ponadto prowadzono kontrole:

- ✓ sezonowe (kontrole turnusów wypoczynku dzieci i młodzieży zima/lato) – 1
- ✓ placówek wychowania pozaszkolnego - 3

9.1 STAN SANITARNO-TECHNICZNY OBIEKTÓW

Stan techniczny budynków systematycznie się poprawia, m.in. w związku z realizacją decyzji wydanych w latach ubiegłych i bieżącym roku. W 2017 roku wydano 15 decyzji merytorycznych, w tym 7 zmieniających na prośbę strony termin wykonania nakazów i 8 decyzji płatniczych. W bieżącym roku wyegzekwowano wykonanie zaleceń z 7 decyzji administracyjnych, w tym z 5 decyzji z lat ubiegłych. W nadzorowanych placówkach przeprowadzono następujące remonty i inwestycje:

1. Budowa sali gimnastycznej przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym (dawniej Szkole Podstawowej) w Niegardowie dobiegła końca i sala została otwarta w czerwcu 2017.
2. W Szkole Podstawowej w Biórkowie (dawniej Zespół Szkół) trwają prace modernizacyjne sali gimnastycznej oraz boisk a także adaptacja poddasza.
3. W Zespole Przedszkolno-Skolnym w Nowym Brzesku zamontowano brakujące osłony na grzejnikach centralnego ogrzewania.
4. W Szkole Podstawowej w Sierosławicach zamontowano brakujące osłony na grzejnikach centralnego ogrzewania oraz dostosowano stoły i krzesła w pracowni komputerowej do zasad ergonomii.
5. W Szkole Podstawowej im. Lotników Alianckich w Ostrowie dostosowano stoły i krzesła w pracowni komputerowej do zasad ergonomii.
6. W Szkole Podstawowej im. Piotra Barylaka w Książnicach Wielkich doprowadzono do należytego stanu sufit w świetlicy.

ROZDZIAŁ 10

10 ZDROWIE PUBLICZNE I PROMOCJA ZDROWIA

ŻÓLTACZKA POKARMOWA WIRUSOWE ZAPALENIE WĄTROBY TYPU A

**ZAWSZE
MYJ RĘCE**

WIRUSEM MOŻESZ
ZAKAZIĆ SIĘ PRZEZ
BRUD NA RĘKACH,
KTÓRYMI SPOŻYWASZ
POSIŁKI

**PIJ WODĘ
PRZEGOTOWANĄ**

WIRUSEM
MOŻESZ
ZAKAZIĆ SIĘ
PRZEZ SPOŻYCIE
SKAŻONEJ
WODY/LODU

**MYJ
ŻYWNOSĆ**

WIRUSEM MOŻESZ
ZAKAZIĆ SIĘ PRZEZ
SPOŻYCIE
PRODUKTÓW
UMYTYCH W
SKAŻONEJ WODZIE

**ZASZCZEP
SIĘ**

**SKUTECZNYM
SPOSOBEM NA
"WZW TYPU A"
JEST SZCZEPIENIE
OCHRONNE**

**MYCIE RĄK TARCZĄ OCHRONNĄ PRZED
ŻÓLTACZKĄ POKARMOWĄ**

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

W 2017 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Proszowicach kontynuował działania w zakresie profilaktyki chorób zakaźnych i niezakaźnych. Odbywało się to poprzez edukację, profilaktykę i promowanie zdrowego stylu życia. PSSE w Proszowicach zaangażowana była w następujące programy profilaktyczne i działania:

Profilaktyka palenia tytoniu:

- ✓ Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce
- ✓ Czyste Powietrze Wokół Nas
- ✓ Nie Pal Przy Mnie, Proszę
- ✓ Znajdź właściwe rozwiązanie
- ✓ Światowy Dzień Bez Tytoniu
- ✓ Światowy Dzień Rzucania Palenia
- ✓ Nie zawsze wędzone trzyma się dłużej
- ✓ Bieg po zdrowie

Przeciwdziałanie chorobom:

- ✓ Profilaktyka HIV/AIDS
- ✓ Jeden test. Dwa życia
- ✓ Profilaktyka próchnicy

Profilaktyka nadwagi i otyłości:

- ✓ Ogólnopolski program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Ponadto:

- ✓ Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych, „ARS, czyli jak dbać o miłość”
- ✓ Kampania „Nie pozwól odlecieć swojemu szczęściu”
- ✓ Antybiotyki
- ✓ Światowy Dzień Zdrowia
- ✓ Dopal dopalaczom. Wolni od narkotyków - kreatywni w życiu
- ✓ Tak szczepię

Równocześnie Powiatowa Stacja podjęła następujące inicjatywy:

1. Na przełomie marca i kwietnia 2017 r. zorganizowano konkurs dla dzieci w wieku 5-7 lat w ramach programów „Czyste powietrze wokół nas” i „Nie pal przy mnie, proszę”. Konkurs polegał na stworzeniu przez dzieci plakatu promującego czyste powietrze oraz życie bez papierosów. Plakat ten należało umieścić w miejscu widocznym dla rodziców. 1 miejsce zajęła klasa 1 z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Niegardowie, 2 miejsce - klasa 0b z Zespołu Szkół

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

w Kościelcu, 3 miejsce ex aequo - grupa „Słoneczka” z Zespołu Szkół w Patecznicy, filia w Cuszowie oraz grupa II z Przedszkola nr 2 w Proszowicach.

Podczas oceniania prac brano pod uwagę:

- przekaz plakatu i jego zgodność z tematyką konkursu - ujęcie na jednym plakacie wszystkich aspektów czystego powietrza
- użycie haseł, symboli i rysunków obrazujących problem
- walory estetyczne pracy i wykonanie jej przez dzieci z minimalną pomocą wychowawców
- użycie różnych technik plastycznych

2. W dniu 05.04.2017 r. w Gimnazjum im. 6 Brygady Desantowo-Szturmowej w Proszowicach odbył się event w ramach „Dnia zdrowia”, w trakcie którego przeprowadzono konkurs dla uczniów. Event połączony był również z programami, w których szkoła uczestniczy: „Trzymaj formę!” oraz „Znajdź właściwe rozwiązanie”. Konkurs poświęcony był promowaniu życia wolnego od nałogów.

W konkursie brali udział uczniowie klas pierwszych i drugich Gimnazjum im. 6 Brygady Desantowo-Szturmowej w Proszowicach. Konkurs był jednoetapowy, składający się z czterech konkurencji: 1. Układanie jadłospisów zdrowej diety. 2. Przedstawienie w kreatywny sposób zestawu ćwiczeń, które można wykonywać w domu z użyciem sprzętów domowych lub własnego ciała. 3. Ułożenie ciekawego hasła promującego zdrowy styl życia. 4. Quiz składający się z pytań w kategoriach: „zdrowa dieta” i „uzależnienia”.

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

Konkurs rozstrzygnięto, wręczono dyplomy dla każdej z klas oraz nagrody w formie koszy ze zdrową żywnością dla każdej z klas. Fundatorem nagród był Burmistrz Gminy i Miasta Proszowice.

Event oraz konkurs zorganizowane były z okazji Światowego Dnia Zdrowia i poświęcone były czynnikom mającym wpływ na szeroko rozumiane zdrowie (zarówno psychiczne jak i fizyczne): odpowiedniej, dobrze zbilansowanej diecie, codziennej aktywności fizycznej oraz nieużywaniu alkoholu, papierosów, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych. W trakcie eventu uczniowie mogli zmierzyć poziom tlenu węgla w wydychanym powietrzu urządzeniem o nazwie smokolizer, uzyskać poradę na temat metod rzucania palenia tytoniu, informację na temat szkodliwości poszczególnych substancji psychoaktywnych, wziąć udział w prezentacji urządzeń o nazwie alkogogle oraz narkogogle, a także mogli zapoznać się z materiałami edukacyjnymi.

05.04.2017 r. w Gimnazjum w Proszowicach pracownicy Inspekcji Sanitarnej przeprowadzili konkurs w ramach „Dnia zdrowia”.

Fundatorem nagród w konkursie był Burmistrz Gminy i Miasta Proszowice.

Jedną z konkurencji w konkursie było ułożenie hasła promującego zdrowy styl życia.

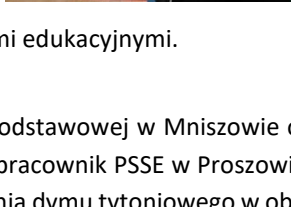
Oto jedno z nich:

**„Zawał serca i rak trzustki,
Płuc rozedma, w mózgu pustki.**

**Słyszysz to? Nie pal kolego
By nie stracić życia swego!”**

Klasa IIa

**W tym dniu uczniowie mogli
wypróbować działanie alkogogli,
narkogogli
oraz smokolizera.**

3. W dniu 19.04.2017 r. w Szkole Podstawowej w Mniszowie odbyła się prelekcja w ramach programu „Nie pal przy mnie, proszę”. W tym dniu pracownik PSSE w Proszowicach przeprowadził pogadankę na temat skutków palenia papierosów oraz wdychania dymu tytoniowego w obecności osób palących, czyli tzw. biernego palenia. Dzieci dowiedziały się co powinny robić kiedy znajdują się w obecności osób palących lub jeżeli ktoś zaproponuje im papierosa. Uświadomiono również uczniom dlaczego palenie papierosów jest szkodliwe dla zdrowia człowieka.

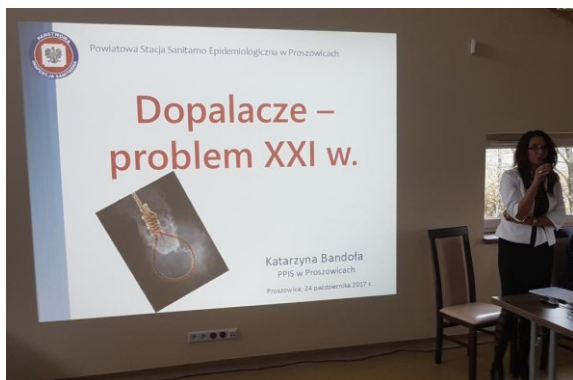

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

4. W dniu 10.10.2017 r. w Zespole Szkół im. Emila Godlewskiego w Piotrkowicach Małych odbyła się konferencja pt. „Vademecum skutecznej profilaktyki problemów młodzieży”, w trakcie której przedstawiono m.in. zadania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w aspekcie walki z dopalaczami. Podczas konferencji przedstawiono również zwycięzców konkursu na reklamę promującą zdrowy styl życia. W konkursie mogli brać udział uczniowie klas pierwszych, drugich i trzecich Zespołu Szkół im. Emila Godlewskiego w Piotrkowicach Małych. Konkurs rozstrzygnięto w dniu 3.10.2017 r. a wyniki konkursu ogłoszono podczas konferencji w dniu 10.10.2017 r. Zwycięzcami konkursu została grupa chłopców z klasy 2 Ta: Maciej Kubik, Jakub Rojek, Dominik Ciesielski, Tomasz Nowak. Zwycięzcy w ramach nagrody otrzymali wyjazd do kina oraz do parku trampolin GoJump w Krakowie. Nagrodę ufundował Wójt Gminy Koniusza.

5. W dniu 24.10.2017 r. odbyła się konferencja pod nazwą „Dopalacze – problem XXI w. Skala zjawiska, skuteczna interwencja”, zorganizowana przez Starostę Powiatu Proszowickiego, Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Proszowicach oraz Komendanta Powiatowej Policji w Proszowicach. Konferencja odbyła się w Powiatowej Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Proszowicach i zgromadziła blisko 50 osób zajmujących się na co dzień zawodowo problematyką uzależnień. Podczas konferencji głos zabierali prelegenci - przedstawiciel Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie, przedstawiciel Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR w Krakowie oraz Dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Proszowicach.

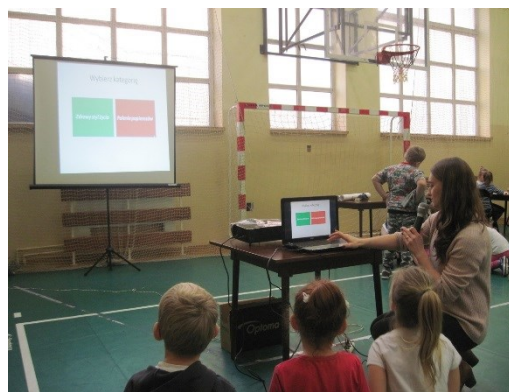
6. W dniu 24.11.2017 r. w Szkole Podstawowej nr 1 w Proszowicach odbył się konkurs dla dzieci z klas I-III w ramach programu „Nie pal przy mnie, proszę” oraz ogólnej promocji zdrowego stylu życia. Konkurs był zorganizowany przy okazji obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia. W konkursie mogli brać udział uczniowie klas I, II i III Szkoły Podstawowej biorących udział „Dniu Zdrowia” (zwanych Drużynami), zorganizowanym w Szkole Podstawowej nr 1 im. T. Kościuszki w Proszowicach. Konkurs był jednoetapowy, składający się z czterech konkurencji:

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

- 1) Układanie jadłospisów zdrowej diety – przedstawiciele każdej z Drużyn biorących udział w Konkursie (po 2 osoby) układali jadłospis zdrowej diety dla dziecka w swoim wieku. Dietę należało ułożyć poprzez wybranie i odpowiednie ułożenie kartek, na których będą wypisane produkty lub potrawy.
- 2) Tor przeszkód – w konkurencji brały udział po 4 osoby z każdej drużyny.
- 3) Malowanie plakatu promującego zdrowy styl życia – czas na wykonanie zadania to 20 minut. W konkurencji brały udział po 2 osoby z każdej Drużyny. Drużyny malowały plakat na czystej białej kartce za pomocą przygotowanych dla nich przyborów.
- 4) Quiz składający się z pytań w kategoriach: „zdrowy styl życia” i „palenie papierosów”. W konkurencji brały udział przedstawiciele Drużyn (po 3 osoby). Każda z drużyn losowała po 2 pytania z kategorii „zdrowy styl życia” i po 1 pytaniu z kategorii „palenie papierosów”. Drużyna miała 30 sekund na odpowiedź na każde z pytań.

Konkurs rozstrzygnięto w dniu 24.11.2017 r. a następnie ogłoszono wyniki konkursu. Zwycięzcami konkursu w I turze została klasa I a. W II turze I miejsce zajęły ex aequo klasy III a, III b, III c i III d.

7. W dniu 19.12.2017 r. w Szkole Podstawowej im. H. Sienkiewicza w Mniszowie odbyła się prelekcja w ramach programu „Trzymaj formę”. W tym dniu pracownik PSSE w Proszowicach przeprowadził pogadankę na temat znaczenia wody dla organizmu człowieka. Dzieci dowiedziały się dlaczego odpowiednie spożycie wody jest ważne dla zdrowia oraz jakie są skutki odwodnienia lub zamieniania wody na niezdrowe słodzone napoje.

ROZDZIAŁ 11

11 AKTUALIZACJA AKTÓW PRAWNYCH W 2017 ROKU

Celem zwiększenia edukacji prawnej podnoszącej świadomość prawną społeczeństwa, realizując jednocześnie wymogi zawarte w ustawie z dnia 5 sierpnia 2015 r. o *nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej* (Dz. U. 2015 r., poz. 1255 ze zm.) dla organów administracji publicznej, informujemy o zmianach jakie nastąpiły w aktach prawnych w 2017 roku, w zakresie zagadnień wchodzących w zakres kompetencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (nadzór) oraz zasad jej funkcjonowania. Akty prawne zamieszczone poniżej znajdują się również na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Proszowicach i są tam na bieżąco uzupełniane.

- 1) Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 3 stycznia 2017r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu *ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia* (Dz. U z 2017r., poz. 149)
- 2) Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/324 z dnia 24 lutego 2017r. zmieniające załącznik do rozporządzenia (UE) nr. 231/2012 ustanawiającego specyfikacje dla dodatków do żywności wymienionych w załącznikach II i III do rozporządzenia (WE) nr 1333/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do specyfikacji dla zasadowego kopolimeru metakrylanu (E 1205) (Tekst mający znaczenie dla EOG)
- 3) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 marca 2017r. w sprawie *współpracy organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej z organami celnymi w zakresie granicznych kontroli sanitarnych* (Dz. U z 2017r., poz. 567, 2236)
- 4) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 kwietnia 2017r. *zmieniając rozporządzenie w sprawie składu oraz oznakowania suplementów diety* (Dz. U z 2017r., poz. 979)
- 5) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017r. w sprawie *opłat za czynności wykonywane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ramach urzędowych kontroli żywności* (Dz.U. z 2017r., poz. 2012)
- 6) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 listopada oraz 18 grudnia 2017r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie znakowania poszczególnych rodzajów środków spożywczych* (Dz. U. z 2017r., poz. 2150, 2461)
- 7) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 grudnia 2016r. w sprawie *gromadzenia informacji o przypadkach podejrzenia lub stwierdzenia zatrucia produktem biobójczym* (Dz. U z 2017r., poz. 64)
- 8) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2017 r. w sprawie *wykazu prac uciążliwych, niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet w ciąży i kobiet karmiących dziecko piersią* (Dz. U. 2017r., poz. 796)
- 9) Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 kwietnia 2017 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych* (Dz. U. 2017r., poz. 854)
- 10) Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 10 lutego 2017r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu *ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków* (Dz. U z 2017r., poz. 328 z późn. zm.)
- 11) Ustawa z dnia 20 lipca 2017r. – *Prawo wodne* (Dz.U. z 2017r., poz. 1566)
- 12) Obwieszczenie Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 18 października 2017r. w sprawie *ogłoszenia wykazu wód uznanych jako naturalne wody mineralne* (Dz. Urz. Min. Zdr. 101)
- 13) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie *jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi* (Dz. U. z 2017r., poz. 2294)
- 14) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. *Prawo oświatowe* (Dz. U z 2017r., poz. 59)
- 15) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. – Przepisy wprowadzające ustawę - *Prawo oświatowe* (Dz. U z 2017r., poz. 60)

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

- 16) Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy* (Dz. U. 2017r., poz. 2379)
- 17) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2017r. *w sprawie rezerwy szczepionek oraz innych immunologicznych produktów leczniczych, stosowanych w razie wystąpienia zagrożenia epidemicznego lub epidemii* (Dz. U z 2017r., poz. 735)
- 18) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21 kwietnia 2017r. *w zapotrzebowania na szczepionki służące do przeprowadzania szczepień obowiązkowych* (Dz. U z 2017r., poz. 848)
- 19) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 6 października 2017r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie rezerwy szczepionek oraz innych immunologicznych produktów leczniczych, stosowanych w razie wystąpienia zagrożenia epidemicznego lub epidemii* (Dz. U z 2017r. po,z. 1922)
- 20) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 października 2017r. *w sprawie szczegółowego postępowania z odpadami medycznymi* (Dz. U. z 2017r., poz. 1975)
- 21) Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego z dnia 31 października 2017r. *w sprawie Programu Szczepień Ochronnych na rok 2018* (Dz. Urz. Min. Zdr. 108)
- 22) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 15 grudnia 2017 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie standardów jakości dla medycznych laboratoriów diagnostycznych i mikrobiologicznych* (Dz. U. 2017r., poz. 2394)
- 23) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 marca 2017r. *w sprawie postępowania ze środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi i ich preparatami oraz prekursorami kategorii 1, uzyskanymi podczas wykonywania zadań ustawowych przez uprawnione służby państwowe* (Dz. U z 2017r., poz. 598)
- 24) Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 kwietnia 2017 r. *w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii* (Dz. U. 2017r., poz. 783)
- 25) Obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 13 maja 2017 r. *w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie pobierania i badania próbek substancji chemicznych i ich mieszanin oraz wyrobów w ramach nadzoru wykonywanego przez Państwową Inspekcję Sanitarną* (Dz. U. 2017r., poz. 1028)
- 26) Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 sierpnia 2017r. *w sprawie wykazu nowych substancji psychoaktywnych* (Dz. U. 2017r., poz. 1582)
- 27) Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 kwietnia 2017 r. *w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych* (Dz. U. 2017r., poz. 912)
- 28) Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 kwietnia 2017r. *w sprawie standardów noclegowni, schronisk dla osób bezdomnych i ogrzewalni* (Dz. U. 2017r., poz. 953)
- 29) Ustawa z dnia 15 września 2017r. *o ochronie zdrowia przed następstwami korzystania z solarium* (Dz. U. z 2017r., poz. 2111)
- 30) Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 stycznia 2017r. *w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Ordynacja podatkowa* (Dz. U. z 2017r., poz. 201 z późn. zm.)
- 31) Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 20 stycznia 2017r. *w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zarządzaniu kryzysowym* (Dz. U. z 2017r., poz. 209)
- 32) Ustawa z dnia 26 stycznia 2017r *o zmianie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz. U. 2017r., poz. 460)
- 33) Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 8 listopada 2017r. *w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz. U. z 2017 r., poz. 2168 z późn. zm.)
- 34) Obwieszczenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 marca 2017r. *w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Prezesa rady Ministrów w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego* (Dz. U. z 2017r., poz. 613)
- 35) Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 kwietnia 2017r. *w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o działach administracji rządowej* (Dz. U. z 2017r., poz. 888)

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

- 36) Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 21 kwietnia 2017r. *w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych* (Dz. U. z 2017r., poz. 957)
- 37) Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z 9.6.2017 r. *w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji* (tekst jednolity Dz.U. z 2017r., poz. 1201)
- 38) Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 4 września 2017r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie nakładania grzywien w drodze mandatu karnego* (Dz. U. z 2017r., poz. 1694)
- 39) Ustawa z dnia 14 marca 1985 r. *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (tekst jednolity Dz. U. z 2017r., poz. 1261 z późn. zm.)
- 40) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (tekst jednolity Dz. U. z 2017r., poz. 1257)
- 41) Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 9 listopada 2017r. *w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy zdrowiu publicznym* (Dz. U. z 2017r., poz. 2237)

Stan sanitarny powiatu proszowickiego w 2017 roku

Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Proszowicach

ul. Adama Grzymały-Siedleckiego 2, 32-100 Proszowice

tel. 12 386 00 15

fax 12 386 13 20

e-mail: proszowice@psse.malopolska.pl,
psse.proszowice@pis.gov.pl

skrytka ePUAP: /PSSE_Proszowice/skrytka

REGON 351371078 NIP 682-139-60-31

Wszelkie prawa zastrzeżone. Wykorzystywanie w całości lub fragmentów opracowania dozwolone pod warunkiem odnotowania źródła informacji.